

BIBLICKÉ ŽIVOTOPISY
POSTAVY V DRAMATU „PLANETA ZEMĚ“

BIBLICKÉ ÚKOLY 2001

2. ČTVRTLETÍ

Biblické úkoly – 2. čtvrtletí 2001

Autorka: Dr. Wilma McClarty

Překlad: Jitka Chánová

Technická redakce: Stanislav Staněk

Vydat: Advent-Orion s. r. o. pro oddělení sobotní školy Česko-Slovenské unie
Církve adventistů sedmého dne, Zálesí 50, 142 00 Praha 4 - Lhotka

ISBN 80-7172-576-5

ISSN 0409-3208

ÚVOD

Bible, Boží slovo, je inspirovaným záznamem o tom, jak Bůh zachraňuje padlé lidstvo. Je to kniha o Bohu a člověku, o tom, jak Bůh zasahuje v životě jednotlivců i celého lidského pokolení. Od zprávy o ztraceném ráji v 1. Mojžíšově až po ráj obnovený v knize Zjevení vidíme, jak se plán vykoupení uskutečňuje v životech lidí.

Adam a Eva byli postaveni jako dospělí lidé do krásné zahrady. Kvůli hříchu však ztratili toto dokonalé prostředí. Kdyby nedostali zaslíbení o záchraně, žili by oni i jejich děti bez naděje na život po smrti – vlastně by neměli vůbec žádnou naději. Na konci by byl hrob, nic víc. Ale díky Kristu a zaslíbením, která se v něm naplnila, mají padlé bytosti naději a jistotu věčného života ve světě bez hříchu a jeho strašných důsledků. Oni jsou vlastně „zaslíbené děti“, jak řekl Ježíš (Ř 9,8).

Kdo jsou tyto „děti“ a jak reagovaly na zaslíbení o spasení? Jsou to lidé svatí i hříšníci, otroci i páni, vládcové i žebráci, pohané i proroci, sympatičtí i odporní, staří i mladí, odvážní i zbabělí – životy všech těchto postav jsou zachyceny v Bibli.

V šedesáti šesti biblických knihách, kde je zaznamenáno všechno od pádu Lucifera až po život na nové zemi, Bible představuje svým čtenářům několik set postav. O některých existuje pouze velmi stručná zmínka, zatímco o jiných se píše velmi podrobně. Například život Josefa zahrnuje 21 kapitol, zatímco o Jákobově manželce je zmínka pouze ve dvou verších (Gn 30-50; Jb 2,9.10). Poučení pro náš život je však skryto ve všech biblických příbězích.

Do úkolů tohoto čtvrtletí jsme vybrali příběhy lidí, kteří se v podobné situaci rozhodovali naprosto odlišně. Navíc jde o rozhodnutí, jaká musíme dělat i my.

Muži a ženy Bible jsou, stejně jako my, součástí velkého dramatu, které vyvrcholí slavným koncem. Nemusíme žít v nejistotě. Bible nám přece říká, jak to všechno skončí. Nejdůležitější je však konečné rozhodnutí.

Ale „opona“ ještě nepadla, stále jsme na jevišti a hrajeme. Ještě stále se můžeme rozhodnout buď pro Krista nebo pro satana. Proto nás tyto úkoly sobotní školy vyzývají, abychom se (1) zamysleli nad životy vybraných biblických postav, (2) analyzovali příčiny jejich úspěchů nebo, proher, (3) zjistili svou roli ve velkém sporu a (4) uplatnili to, co jsme se naučili, aby se posílil náš vztah s Ježíšem, naším Vykupitelem.

„To, co se jim stalo, je výstražný obraz a bylo to napsáno k napomenutí nám, které zastihl přelom věků.“ (1 K 10,11)

I když se o nás v Písmu nepíše, všichni hrajeme ve stejném dramatu, ve kterém hrály i biblické postavy. Poučme se z jejich vítězství i pádů, protože jejich život se v mnohém podobá tomu našemu.

KRISTUS A SATAN JAKO SOUPEŘI

Základní verš

„A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Spatřili jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy.“ (J 1,14)

Hlavní myšlenka

Dvě síly, které usilují v současné době o získání nadvlády nad planetou Země, žily kdysi v nebi v dokonalém prostředí. Ale po určité době začal satan žárlit a závidět Kristu jeho moc. Vyvolal spor, do něhož vtáhl každého člověka. Biblické životopisy jsou v podstatě záznamem o tom, jak se v tomto konfliktu jednotlivci rozhodli a jak na tato jejich rozhodnutí – buď pro, nebo proti – odpověděl Bůh.

Zápas dvou mocností. Hřích vznikl v nebi. Pýcha a domýšlivost dovedly anděla Lucifera k tomu, že se vzbouřil proti Boží autoritě a vládě. Nádherný a v nebi velmi vážený Lucifer nebyl spokojený s tím, čím ho Bůh obdaroval. Toužil po tom, co nikdy nemohl mít – po Kristově moci. A tak zde, v nebi u Lucifera, mají svůj počátek všechny problémy a těžkosti.

„Jak jsi spadl z nebe, třpytivá hvězdo, jitřenky synu!... v srdci sis říkal: Vystoupím na nebesa, vyvýším svůj trůn nad Boží hvězdy... s Nejvyšším se budu měřit.“ (Iz 14,12-14)

Přestože tento spor začal v nebi, byl přenesen i na zem a vtáhl do svého děje celé lidské pokolení. Nakonec zůstává základní otázka: Kdo bude vládnout, Kristus nebo satan?

KDYŽ DOKONALOST SELHALA

„Byl jsi zářivý cherub ochránce, k tomu jsem tě určil, pobýval jsi na svaté hoře Boží, procházel ses uprostřed ohnivých kamenů, na svých cestách jsi byl bezúhonný ode dne svého stvoření, dokud se v tobě nenašla podlost.“ (Ez 28,14.15)

Bible říká, že Lucifer (v této kapitole představený jako král Týru) byl stvořen dokonalý. A přece se v něm našla nepravost. Jak se může najednou objevit nepravost u někoho, kdo je dokonalý a žije v bezhříšném prostředí nebe?

Tato „dokonalost“ v sobě zahrnovala teoreticky možnou „nedokonalost“, tedy možnost zhřešit. Když Písmo mluví o Luciferovi, že byl dokonalý na svých cestách, pak to neznamená, že zlo v jeho případě vůbec nepřicházelo v úvahu. Protože se opravdu objevilo, pak musela existovat teoretická možnost zhřešit, i když byl stvořen jako dokonalá bytost stvořená v dokonalém prostředí. „Dokonalost“ tedy nevylučuje možnost zhřešit.

Jak mohl vzniknout hřích v tak dokonalém prostředí, jakým je nebe?

Na tuto otázku nikdo z nás nemá odpověď. V určitém smyslu platí, že kdybychom vysvětlili hřích, pak bychom ho omlouvali. To podstatné je nám však jasné: Bůh je Bohem lásky (1 J 4,8.16) a aby láska byla láskou, není možné ji vynucovat. Bůh nikoho nemůže donutit, aby ho miloval, protože ve chvíli, kdy se objeví násilí, se už nejedná o lásku. Tak jako trojúhelník musí mít tři strany, aby byl trojúhelníkem, tak i láska, aby byla skutečnou láskou, musí dávat svobodu. Pokud je láska základem nebe, potom musí existovat možnost pro nelásku a neposlušnost. Protože Bůh stvořil Lucifera jako svobodnou bytost, Lucifer tuto svobodu využil a rozhodl se pro neposlušnost.

Bůh si v nebi ani na zemi poslušnost nevynucoval. Ježíš jako člověk nikdy nikoho nenutil, aby ho následoval. Jaké důsledky přináší tato svoboda pro nás dnes? Jakým způsobem používáme tuto svobodu v každodenním životě?

OTEC PRAVDY, OTEC LŽI

Kristus a satan, původně jednotní v cíli a záměru, se po Luciferově vzpouře navždy rozešli. Kristus zůstal cestou, pravdou a životem a satan se stal „otcem lži“ (J 14,6; 8,44). Jedna z prvních biblických zpráv o satanovi ukazuje, že je lhář: „Had ženu ujišťoval: Nikoli, nepropadnete smrti.“ (Gn 3,4) Jasně víme, že jsou tato slova v naprostém rozporu s tím, co řekl Bůh Adamovi: „V den, kdy bys z něho pojedl, propadneš smrti.“ (Gn 2,17) Pravda a lež, jako dva protiklady existují podle Bible od samého počátku existence lidstva.

Otec lži předal schopnost překrucovat pravdu i svým následovníkům, a dokonce se snaží i o to, aby proroci lhali: „Slyšel jsem, co říkají proroci, kteří v mém jménu prorokují klam. Říkají: Měl jsem sen, měl jsem sen.“ (Jr 23,25)

Bůh považuje lež za takové zlo, že zákaz lhát zahrnul do Desatera hned za přikázání „Nepokradeš.“ (Ex 20,16) Jinými slovy, Bůh se dívá nejenom na to, co děláme, ale také na to, co říkáme.

Proč byla a je i v nekřesťanských a dokonce i v předkřesťanských společenstvích lež považována za zlo?

Co nám tyto texty říkají o pravdě?

Ž 117,2 (Kral.)

J 17,19

2 Te 2,12

Co měl Ježíš na mysli, když řekl: „Poznáte pravdu a pravda vás učiní svobodnými“? (J 8,32)

SPASITEL A NEPŘÍTEL

Ježíš byl od narození označován jako Spasitel světa. Marie „porodí syna a dáš mu jméno Ježíš; neboť on vysvobodí svůj lid z jeho hříchů“ (Mt 1,21). Čtyři evangelisté zaznamenávají život Ježíše Krista jako Spasitele, a to hned od prvního konfliktu se satanem.

Zj 12,7-13 mluví o satanu jako o nepříteli Ježíše Krista a žalobci lidí.

Hebrejské sloveso „stn“, ze kterého je odvozeno jméno satan, znamená žalovat nebo počínat si jako odpůrce.

Satan jako „žalobce“ je nejlépe představen v třetí kapitole proroka Zacharjáše. „Potom mi ukázal velekněze Jóšuu, jak stojí před Hospodinovým poslem, a po pravici mu stál satan, aby proti němu vznesl žalobu.“ (Za 3,1) Sloveso přeložené v tomto verši jako „obžalovat“ pochází ze stejného kořene (stn) jako slovo „satan“. Slovo satan tedy znamená žalobce (5 T 467-476).

Co znamená, že nás chce satan „pohlit“? 1 Pt 5,8

Je zajímavé, že i ti, kteří nevěřili v doslovnou existenci satana, často pociťovali zápas mezi dobrem a zlem. Století před Kristem řecký filozof Empedokles z Akragantu napsal, že v tomto světě existují dvě protichůdné síly: „láska a svár“. Oliver Wendall Holmes, americký právník, kdysi napsal: „Všichni jsme vojáci ve velkém tažení, jehož detaily jsou před námi ukryty.“ Mnozí lidé si uvědomují konflikt mezi dobrem a zlem, i když neznají jednotlivé podrobnosti.

Jako adventisté si uvědomujeme existenci tohoto boje. Jaký to má dopad na náš život?

OBRAZNÁ VYJÁDŘENÍ JMEN

Životopisci raději píšou o mnohostranných a dynamických osobnostech než o nevýrazných, nepokrokových lidech. Kristus i satan patří mezi velmi dynamické osobnosti. To je zřejmě důvod, proč je bibličtí pisatelé označují mnoha různými tituly.

Doplň protikladná jména

	KRISTUS		SATAN
1. J 10,11	– pastýř	J 10,12	– vlk
2. L 7,34	– _____	Mt 13,39	– _____
3. 1 Tm 2,5	– _____	Zj 12,10	– _____

Co prozrazuje jméno? Definice říká, že metafora je obrazné vyjádření, založené na přirovnávání různých znaků a vlastností. Žádná metafora nám proto nevysvětlí určitý jev nebo znak úplně. Jak mohou dva různí autoři označit Ježíše tak protikladně? Jeden ho nazývá Beránkem a druhý Lvem (1 Pt 1,19; Zj 5,5). Dokonce stejný autor ve stejné kapitole mluví o Ježíši jako o Beránku i Lvem (Zj 5,5.6).

Ježíš má mnoho různých jmen. Je chléb života, velekněz, druhý Adam, Syn Boží, Syn člověka, Spasitel, Skála věků, naše spravedlnost, Immanuel (Bůh s námi), jasná a ranní hvězda, náš Přímiluvce, Posvětitel, Alfa i Omega, velikonoční Beránek, Beránek předem vyhlédnutý před stvořením světa, Věrný svědek, dobrý Pastýř. Ježíš je cesta, Boží slovo, pravda. Je naším Stvořitelem, předivným Rádcem, úhelným kamenem. On je Vykupitel, vzkříšení a život, naše spravedlnost. Je Králem, Beránkem i Lvem.

Co nám všechna tato jména říkají o Kristu a jeho díle pro nás? Která z nich jsou ti nejbližší?

KRÁL KRÁLŮ A FALEŠNÝ BŮH TOHOTO SVĚTA

Na konci doby nastane vyvrcholení velkého dramatu nazvaného „planeta Země“. Všichni účastníci vystoupí na jeviště. Každý z nich bude mít po svém boku buď falešného boha tohoto světa, nebo „Pána pánů a Krále králů“ (Zj 19,16).

Jaký úděl čeká satana v protikladu ke Kristu při druhém příchodu? Zj 20,2.3

Jestliže je Kristus všemohoucí, jak máme rozumět tomu, že „celý svět je pod mocí Zlého“? 1 J 5,19

„Je nazván ‚bohem tohoto světa‘, protože chce získat plnou vládu nad tímto světem i jeho obyvateli. Je to ‚bůh tohoto světa‘, protože svět se jím nechává z velké části ovládat. Vládne v srdcích většiny jeho obyvatel. Svět poslouchá jeho příkazy, neodolává jeho pokušením, osvojuje si zlo a podlost. On je původcem a podněcovatelem každého hříchu. O těch, kdo úmyslně páchali hříchy, je napsáno, že byli vydáni satanu (1 Tm 1,20). Je ‚bohem tohoto světa‘, protože svou mocí, i když omezenou, ovládá přírodní síly, živly země, moře i oblohu. Mluvit o satanu jako o ‚bohu tohoto světa‘ však neznamená, že Bůh se vzdal své vlády nad světem. Satanova moc a ovládání světa jsou přísně ohraničené.“ (6 BC 854)

Absolutní porážka. Bible nás ujišťuje o tom, že na konci věků budou hříchy, satan a zlo navždy zničeny. Nebude již existovat žádný kompromis, žádná střední cesta, ústupek z jedné nebo druhé strany, aby přece jen došlo k příměří. Naopak, Kristus bude jednoznačně vítězem a satan, jeho nepřítel, bude zcela přemožen. Podobný úděl čeká i jejich následovníky: Kristovi následovníci se stanou vítězi a ti, kdo jdou za satanem, budou poraženi.

Někdy se snažíme naše nesprávné jednání (zlo) omlouvat. Když si ale uvědomíme, že na konci dějin přestane zlo zcela existovat, jaké ponaučení z toho vyplývá?

DOPORUČENÉ STUDIUM

Velký spor vznikl kvůli pýše a touze po moci, jež patří pouze Bohu. Satan byl zřejmě prvním a určitě ne posledním, kdo tomuto pokušení podlehl. Pilát, podobně jako Lucifer, si byl vědom, že jedná nesprávně, ale nedokázal se tomu vzepřít. „Pilát se chvěl, když se do- slechl, že Kristus vstal z mrtvých. Nepochyboval o tom, že je to pravda. Od této chvíle neměl pokoj. Protože se bál o svou čest, své postavení a o svůj život, vydal Ježíše na smrt. Byl přesvědčený o tom, že to nebyl jen jakýsi nevinný člověk, jehož krví byl vinen, ale Boží Syn. Zoufalství a úzkost potlačily každou naději a radost. Odmítl jakoukoli útěchu a zemřel smrtí toho nejbídnějšího člověka.“ (EW 185)

Diskusní otázky

1. Mluvili jsme o tom, že už nikdy znovu nevznikne hřích. Znamená to, že v nebi už nebudeme mít svobodu znovu zhřešit? Nebo to znamená, že ti, kdo budou v nebi a vi- děli následky hříchu, se svobodně rozhodnou už nikdy nezhřešit?
2. E. G. Whiteová v knize *Early Writings (Rané spisy)* píše, že na jiných planetách jsou bytosti, které poslechly Boží příkaz a nejedly ovoce ze zakázaného stromu. Co nám to říká o svobodě v bezhříšném světě?
3. Satan chtěl být jako Bůh. Měl však problém uznat autoritu. Jestliže se považuje- me za konečnou autoritu navzdory tomu, co říká Bůh, nedopouštíme se stejného hří- chu jako Lucifer?

Shrnutí

Satanův pád byl zapříčiněn zneužitím svobody obsažené v lásce. Tak začal velký spor. Jako lidé máme stejnou svobodu. Musíme se rozhodnout buď pro věčný život s Kristem, nebo pro věčné zahynutí se satanem.

PETR A JIDÁŠ – ZRÁDCI

Základní verš

„Tu se Pán obrátil a pohleděl na Petra; a Petr se rozpomenul na slovo, které mu Pán řekl: Dřív než dnes kohout zakokrhá, zapřeš mne třikrát.“ (L 22,61)

Hlavní myšlenka

Petr i Jidáš patřili ve skupině Ježíšových dvanácti učedníků k těm schopným a průbojným. Přesto však oba Ježíše zradili.

I ty, Petře? I ty, Jidáši? Mnozí považovali Petra a Jidáše za Ježíšovy významné učedníky. Nejedna biblická postava je lidem neznámá, ale Petra i Jidáše zná asi každý. Spisovatelé i řečníci je bez obav připomínají, protože předpokládají, že jejich jména lidé dobře znají. Dokonce i ti, kdo Bibli čtou jen jako literární dílo (a ne jako Boží slovo), dobře vědí o Petrově a Jidášově selhání.

Věrnost rodině, vlasti, církvi a přátelům je hodnota, která byla v dějinách nejvíce ceněna. Na zradu přítele se jen tak nezapomíná. Pověstné zvolání Gaia Iulia Caesara těsně před smrtí: „Et tu, mi fili!“ (I ty, můj synu!), které se zděšením pronesl, když byl probodnut svým údajným přítelem a adoptivním synem Brutem, je známo dodnes. O co závažnější je zrada Božího Syna, které se dopustili jeho dva přátelé.

KLADNÉ VLASTNOSTI

Přečti si L 5,5-11 a uvažuj o tomto textu v souvislosti s níže uvedenými citáty.

Všechny biblické texty staví Jidáše do špatného světla. E. G. Whiteová však připomíná i jeho dobré vlastnosti.

Jidáš:

souhlasil s Ježíšem: „Vnímal krásu Kristovy povahy a často, když naslouchal slo-
vům Spasitele, byl jimi přesvědčen...“ (SA 365)

chtěl se změnit: „(Jidáš) toužil po změně ve svém nitru a doufal, že ji ve spojení
s Ježíšem prožije. Ale zakrátko ho ovládla naděje na sobecký prospěch.“ (Ed 91)

měl dary: „Když se připojil ke Kristu, měl i dobré povahové vlastnosti, kterými mo-
hl být církví užitečný.“ (TV 185; 201)

Petr:

i on měl dary: „Petr uměl jednat rychle a horlivě. Byl odvážný a nekompromisní.
Kristus v něm viděl člověka, který bude mít pro církev velký význam.“ (4T 488)

Petr se nechtěl dívat na Kristovo ponížení: „Petr nemohl snést pohled na to, jak jeho Pán,
kterého považoval za Božího Syna, dělá práci sluhy. Takové ponížení! Všechno se v něm
bouřilo... Když Petr uslyšel Ježíšova slova: ‚Jestliže tě neumyji, nebudeš mít se mnou po-
díl,‘ jeho pýcha a tvrdohlavost byly zlomeny. Nemohl snést ani pomyšlení na to, že by měl
být od Krista odloučen. To by byla jeho smrt.“ (TV 414-415; 456)

„Tů vstoupil satan do Jidáše, nazývaného Iškariotský, který byl z počtu Dvanácti.“
(L 22,3)

Z určitého důvodu satan vstoupil do Jidáše a ne do Petra, i když Ježíš mluví o tom, že
satan chtěl pokoušet i Petra (L 22,31). Oba měli své kladné stránky. Rozdíl byl zřejmě
v tom, jak reagovali na Kristův zásah do jejich života. I když se svými vlastnostmi podoba-
li, jejich úděl byl úplně jiný. Oba byli hříšníci, oba potřebovali odpuštění, oba zklamali
svého Pána – a přece jeden obdržel zaslíbení věčného života a druhý věčného zatracení!

Co nás může Jidášův příběh naučit o potřebě úplně se podřítit Kristu?

DVA ZRÁDCI (1. ČÁST)

Petr i Jidáš si byli vědomi toho, že se dopustili hříchu. Jidáš to vyjádřil slovy: „Zhřešil jsem, zradil jsem nevinnou krev!“ a Petr „vyšel ven a hořce se rozplakal“ (Mt 27,4; L 22,62).

Písmo jasně mluví o Jidášových záporných vlastnostech. Jeho lítost byla, jak se zdá, falešná. Vědomě a promyšleně spolupracoval se zlými lidmi, aby mohl Ježíše zradit, a otevřeně to také udělal. V tom je rozdíl mezi Jidášovou a Petrovou zradou.

Porovnej verše, které mluví o tom, jak Jidáš plánoval zradu Krista, s Petrovými slovy u Mt 26,35: „Petr prohlásil: I kdybych měl s tebou umřít, nezapřu tě.“ Jaký je v tom rozdíl?

Jasně vidíme, že Petr nikdy nechtěl Ježíše zapřít. Jeho čin byl spontánní, vykonaný ve chvíli, kdy měl strach. Naopak, Jidáš si svůj záměr dobře promyslel. Jinými slovy, i když se oba muži dopustili hříchu, i když se u obou objevily charakterové slabosti a oba opravdu zklamali svého Pána – jeden vykonal skutek záměrně, zatímco druhý ho vykonal ve „slabé chvíli“.

Jsou jejich odlišné pohnutky vysvětlením pro jejich odlišný úděl?

Podobně jako u Jidáše, i u Petra se projevily některé velmi záporné vlastnosti. Zaklínal se a zapřisahal, měl sklon k násilí a jednal jako zbabělec (Mt 26,74; J 18,10; L 22,57). Petr byl velmi sebejistý a sebevědomý. Byl přesvědčen o tom, že Krista nikdy nezapře. Když se však ocitl v první zkoušce, počínal si jako slaboch a zklamal.

Jak bys pomohl člověku, který se podobně jako Jidáš vědomě dopustil hříchu?

DVA ZRÁDCI (2. ČÁST)

Dva učedníci zklamali svého nejlepšího Přitele ve stejný den – jeden za peníze, druhý přisahou. Jejich činy nebyly náhodné. Byl to důsledek jejich předchozího života.

Jidáš

Byly chvíle, kdy si Jidáš uvědomoval, že Kristus nenabízí světský zisk, ale duchovní bohatství. Jidáš toužil po slávě a uznání světa. Nakonec však pochopil, že Ježíši nejde o získání pozemské slávy a cti. Bylo mu jasné, že když zůstane s Ježíšem, ani on nezíská slávu a čest. Od této chvíle se Jidáš začal svému Mistrovi odcizovat.

Kristus se dlouho snažil o to, aby Jidáše zachránil. Při poslední večeři však Jidáš odmítl poslední nabídku milosti. Rozhněval se kvůli výčitce a navíc byl zklamán z toho, že se zhroutily jeho sny. Odmítl se pokorit a nakonec se poddal démonu lakomství, který ho už dlouhou dobu pronásledoval.

Které příklady z Jidášova života ukazují směr, kterým se v životě ubíral?

Petr

Podobně jako u Jidáše, i Petrův pád nepřišel znenadání. Byl důsledkem postupného procesu. Jeho sebedůvěra ho dovedla k přesvědčení, že ho nic nemůže odvrátit od Krista. „Pane, s tebou jsem hotov jít i do vězení a na smrt.“ (L 22,33) Toto sebevědomé vyznání odhaluje, v jakém sebeklamu žil Petr, pokud šlo o jeho víru a vztah ke Kristu.

Sebedůvěra je pro křesťana jedním z nejnebezpečnějších hříchů. Naše opravdová víra totiž vychází z vědomí naší naprosté bezmocnosti a neschopnosti zachránit sami sebe. Petr zřejmě nepochopil tento princip a krok za krokem šel po cestě sebedůvěry, jež ho přivedla až k tomu, že svého Pána veřejně zapřel.

Je důležité nedovolit satanu vstoupit do našeho života. Co se v této věci můžeme naučit z příběhu Jidáše a Petra?

DŮSLEDKY

Když Jidáš zradil Krista, oběsil se. Petr se však navzdory zradě stal skutečným apoštolem, mocným vůdcem prvokřesťanské církve a pisatelem, jehož svědectví promlouvala napříč staletími. Lítost nad svými činy však projevili oba. V čem byl mezi nimi rozdíl?

Jidášova motivace k pokání nebyla správná. Jidáš poté co zradil Krista, vrátil se ke kněžím a zvolal: „Zhřešil jsem, zradil jsem nevinnou krev!“ (Mt 27,4) Jeho přiznání však nebylo skutečným biblickým pokáním. Nelitoval samotného činu, ale pouze jeho důsledků. K poznání, že se dopustil hříchu, nepřišel na základě vykonaného skutku, ale až poté co uviděl jeho následky. Zřejmě proto necítil v srdci hlubokou lítost nad zlem, které vykonal, když zradil svého Pána.

Petrovo pokání bylo upřímné. Petr zapřel svého Pána ve chvíli, kdy Krista ponižovali a kdy velmi toužil mít blízkého člověka po svém boku. Svého činu však litoval a změnil se. Nekál se z následků, ale ze samotného činu. Jeho pokání svědčí o tom, že Duch svatý působil na jeho srdce a změnil ho. Vykonaný hřích jej velmi trápil. Upřímná lítost umožnila Bohu přivést Petra ke skutečnému pokání a obrácení. „Zkroušený duch, to je oběť Bohu. Srdcem zkroušeným a zdeptaným ty, Bože, nepohrdáš.“ (Ž 51,19)

Uveď biblickou postavu, která:

- a) se dopustila velkého hříchu a potom toho upřímně litovala
- b) zhřešila a nečinila pokání

Antonio se dopustil hrozných hříchů, čímž způsobil utrpení nejen sobě, ale i své rodině. Miloval však Boha a pociťoval lítost nad tím, co vykonal. Nebyl si však jist, zda jeho pokání je skutečné; zda upřímně lituje svých hříchů, nebo jen strašných následků. Jak bys mu pomohl dospět ke skutečnému pokání? (viz Sk 5,31; 2 Tm 2,25)

PŘÍLEŽITOST BÝT ZACHRÁNĚN

„Avšak hle, můj zrádce je se mnou u stolu.“ (L 22,21)

L 22,21 mluví o tom, že i když Ježíš věděl, že ho Jidáš zradí, ponechal ho mezi učedníky. Můžeme si z toho vzít nějaké poučení? Měl Jidáš možnost ještě změnit svůj záměr a Krista nezradit?

I když je to velmi těžká otázka, Bible jasně učí, že člověk má svobodnou vůli. Bez svobodné vůle má smysl jen málo z toho, čemu věříme jako křesťané i jako adventisté. I když Pán věděl, že Jidáš ho zradí, Bůh ho k tomu nepředurčil. Proč by jinak měl být potrestán za to, že Krista zradil? Jidáš se mohl svobodně rozhodnout. Bible říká, že Pán chce, aby všichni byli spaseni (2 Pt 3,9). I Jidáš mohl být zachráněn. Ježíš tedy ponechal u sebe Jidáše ne proto, aby mu dal příležitost ho zradit, ale proto, aby mu poskytl příležitost ke změně.

Kristus chtěl zachránit nejen Jidáše, ale i Petra. Řekl mu: „Šimone, Šimone, hle, satan si vás vyžádal, aby vás směl tříbit jako pšenici. Já jsem však za tebe prosil, aby tvá víra neselhala; a ty, až se obrátíš, buď posilou svým bratřím.“ (L 22,31.32) Tím mu chtěl říci, že ví nejen to, že se jednoho dne Petr obrátí, ale také, že se stane silnou oporou církve. Tak jako v případě Jidáše, ani u Petra to neznamenal, že ho Bůh předurčil k tomu, že se má stát velkým apoštolem. Kristus svojí předpovědí chtěl jen říci, že ví, jak se Petr a Jidáš svobodně rozhodnou. Každému z nich dal Ježíš příležitost. Jejich životy ukazují na to, jak se rozhodli.

Každý z nás se občas ocitneme ve stejné situaci jako Petr a Jidáš. Kristus nám nabízí spasení. Je na nás, jak se rozhodneme. Na konci je buď věčný život nebo věčné zahynutí. Kterou cestou jdeme při svých každodenních rozhodnutích?

DOPORUČENÉ STUDIUM

„Nikdo nedokáže říci, jak daleko může v hříchu dojít, až překročí hranici a úplně se vydá do moci toho velkého lháře. Satan vešel do Jidáše Iškariotského a přivedl ho k tomu, aby zradil svého Pána.“ (5 T 103)

„Ježíšova výtko jej velmi rozčílila. Uražená pýcha a touha po pomstě v něm strhly všechny zábrany a Jidáše zcela ovládla lakota. Tak dopadne každý, kdo si zahrává s hříchem.“ (TV 460; 506)

„Spasitel mu (Petrovi) dal příležitost, aby si znovu získal důvěru bratrů a aby, pokud možno, napravil potupu, kterou evangelium způsobil... To je poučení pro všechny Kristovy následovníky... Tajné přestoupení má být tajně vyznáno Bohu. Veřejný hřích vyžaduje veřejné vyznání.“ (TV 517; 570)

„I my se v těžkostech často chováme jako Petr. Díváme se na vlny, místo abychom hleděli na Spasitele. Nohy nám podkluzují a my se ztrácíme v rozbouřených vodách. Ježíš povolal Petra k sobě proto, aby zahynul. Ani nás nezve k následování, aby nás potom opustil. Říká: „Neboj se, já jsem tě vykoupil, povolal jsem tě tvým jménem, jsi můj!““ (TV 240; 264)

Diskusní otázky

- 1. Obrácený Petr uzdravoval nemocné, zvěstoval evangelium Židům i pohanům a psal epistoly. Proč si tedy máme vůbec připomínat, jak zbaběle zklamal Krista?**
- 2. Jidášův příběh vypráví o člověku, který se rozhodl pro hřích, ne pro Krista. Každý Kristův následovník prožívá stejný zápas. Každodenně musí čelit různým pokušením. Co můžeme udělat pro to, abychom se nechytili do pastí hříchu?**
- 3. V knize Touha věků, v kapitole nazvané „Jidáš“, autorka píše, jak si to všechno Jidáš představoval. Myslel si, že když Krista zradí, prokáže mu tím přízeň. Co nám to říká o moci hříchu?**

Shrnutí

Na Petra a Jidáše se nikdy nezapomene, protože zradili Krista. Jidáš navždy zůstane zrádce a Petr člověkem, který navzdory tomu, že zapřel, vykonal i mnoho dobrého. Oba učedníci měli kladné i záporné povahové vlastnosti. Rozdíl byl v tom, že jeden přijal Ježíšovu moc, a druhý ne, jeden činil upřímné pokání, zatímco druhý ne.

NOE A JÓB – MILOST V SOUŽENÍ

Základní verš

„Jób na to Hospodinu odpověděl: Uznávám, že všechno můžeš a že žádný záměr tobě není neproveditelný.“ (Jb 42,1.2)

Hlavní myšlenka

Nezáleží na tom, jak těžké a dlouhé jsou naše zkoušky. Víra v Boha je pro nás zdrojem zkušeností, které bychom mohli nazvat „milostí v soužení“. Noe a Jób to určitě věděli a my se z jejich života můžeme poučit.

Dávné příběhy s aktuálním poselstvím. Noe a archa, Jób a utrpení – to jsou ustálená slovní spojení, která k sobě nerozlučně patří. Archa a utrpení jsou tak silně spjaty s jejich životy, že při vyslovení jejich jména jen stěží myslíme na něco jiného. Není divu, vždyť v souvislosti s nimi Bible o ničem jiném ani nemluví.

I když Noe žil 950 let, jeho jméno je vždy spojováno se stavbou korábu, posměvači, holubicí, olivovou ratolestí a potopou. Stejně tak i Jób žil ještě mnoho let po svém trápení, ale jeho jméno je vždy spjato s představou velkého utrpení, kritizujícími přáteli, nechápající manželkou, s odpornými vředy, špinavým popelem, ostrými výměnami názorů a Bohem, který hovoří „ze smršťe“ (Jb 38,1).

Nezáleží na tom, jak staré jsou příběhy Noeho a Jóba. Jejich zápasy a problémy jsou dodnes aktuální. Okolnosti, ve kterých žijeme, jsou sice jiné, ale stále si klademe stejné otázky jako oni – otázky ohledně víry, naděje a milosti.

POZADÍ PŘÍBĚHŮ

Jde o historické pozadí, o fakta jako „kdy, kde, kdo“ a to v návaznosti na filozofické proudy období, ve kterém se příběh odehrál. Abychom správně pochopili životní příběhy Noeho a Jób, musíme nejprve poznat dobu a prostředí, v němž žili.

Bible nám poskytuje tyto informace:

o Noemovi: „I viděl Hospodin, jak se na zemi rozmnožila zlovůle člověka a že každý výtvor jeho myslí i srdce je v každé chvíli jen zlý.“ (Gn 6,5)

o Jóbovi: „Nastal pak den, kdy přišli synové Boží, aby předstoupili před Hospodina; přišel mezi ně i satan.“ (Jb 1,6)

Jak nám tyto verše pomáhají pochopit děj příběhů?

Je zajímavé, že v obou případech, i když se velká část dramatu odehrává na zemi, je „režie“ příběhů v nebi. V 1. Mojžíšově se vícekrát opakuje věta, že Bůh (který je v nebi) viděl, co se dělo na zemi, a rozhodl se jednat. V knize Jób čteme o sporu, který nastal mezi Bohem a satanem v nebi, k jeho vyvrcholení však došlo na zemi. To, co se stalo na zemi, vychází z toho, co se odehrálo v nebi. Jestliže víme, k čemu došlo v nebi, mnohem lépe pochopíme význam a smysl jejich zkoušek a problémů. Z toho vyplývá, že ať už se na zemi stane cokoli – co vidíme a prožíváme – existuje v pozadí neviditelný, kosmický rozměr, který nejlépe vysvětlí dění zde na zemi.

Mnozí se domnívají, že knihu Jób napsal Mojžíš jako první knihu Bible. Protože kniha Jób nejlépe vysvětluje, jak mohlo zlo povstat ve světě stvořeném milujícím a všemohoucím Bohem, má její existence pro nás velký význam. Pro mnohé je totiž problém vzniku zla v souvislosti s existencí Boha tou nejtěžší otázkou. Jób nám pomáhá najít správnou odpověď, i když přesto zůstává mnoho nezodpovězeného.

Jak nám může vědomí zápasu mezi Kristem a satanem v nebi pomoci správně se zachovat v zápasech, kterými procházíme my na zemi? Jak nám to může pomoci vidět smysl zkoušek, které se jinak zdají být nesmyslné?

NOE – TRVALO TO TAK DLOUHO...

V Gn 6,3 čteme, že Bůh dal lidstvu dobu milosti trvající 120 let. Když „zkušební lhůta“ skončila, byl svět zničen potopou. Zachráněni byli jen ti, kdo přijali poselství o možnosti záchrany.

Písmo nehovoří konkrétně o tom, jak dlouho Noe stavěl archu. Víme jen, že 120 let varoval lidi před potopou. Vzhledem k obrovským rozměrům archy to muselo trvat určitě dlouho, a to i pro ty, kteří žili několik století. Ať už to však trvalo jakkoliv dlouho, pro Noeho to byla jistě těžká zkouška víry, protože varoval bezbožný svět před tím, co tu ještě nikdy nebylo. „Noe věřil, a proto pokorně přijal, co mu Bůh oznámil a co ještě nebylo vidět, a připravil koráb k záchraně své rodiny. Svou vírou vynesl soud nad světem a získal podíl na spravedlnosti založené ve víře.“ (Žd 11,7)

„V Noemových dnech si obyvatelé tehdejšího světa tropili posměch z toho, co nazvali pověřčivým strachem a zlou předtuchou kazatele spravedlnosti. Prohlásili ho za vizionáře, fanatika a člověka šířícího paniku. ‚Jako bylo za dnů Noe, tak bude i při příchodu Syna člověka.‘ Jako za dnů Noe, i dnes lidé odmítají závažné varovné poselství.“ (4T 308)

Noe zůstal věrný až do konce.

Jak dlouho čekal v korábu, než začalo pršet? Gn 7,10

Jak dlouho přšelo? Gn 7,17

Po kolika dnech začalo vody ubývat? Gn 8,3

I když toto časové období bylo mnohem kratší, než dlouhá léta během nichž Noe stavěl koráb, jeho víra byla v této době pod stejně silným tlakem jako tehdy. (Představte si, jak dlouhé se musely zdát dny, kdy seděl v korábu a čekal, než začne pršet!)

Někdy se nám zdá, že naše zkoušky trvají již „příliš dlouho“. Přemýšlej o různých dlouhých časových obdobích v Bibli, např. o 1260 letech z Da 7 nebo o 70 letech babilónského zajetí. Mohou nám pomoci pochopit naši vlastní situaci?

JÓB – BYLO TO TAK TĚŽKÉ!

Na Jóba přicházejí rány v různých podobách. Na základě textu určí, o jakou oblast jde – ekonomickou, citovou, rodičovskou, společenskou nebo duchovní:

- _____ – „Právě orali s dobytken a při něm se popásaly oslice. Vtom přitrhli Šebovci, pobrali je a čeleď pobili ostrím meče. Unikl jsem jenom já a ozna-
muji ti to.“ (Jb 1,14,15)
- _____ – „Tvoji synové a dcery hodovali a pili víno v domě svého prvorozeného
bratra. Vtom se zvedl od pouště silný vítr a opřel se ze všech čtyř stran do
domu. Ten se na mladé lidi zřítíl a oni zahynuli. Unikl jsem jenom já a ozna-
muji ti to.“ (Jb 1,18,19)
- _____ – „Rozhlíželi se po něm už zdaleka, ale nemohli ho poznat...“ (Jb 2,12)
- _____ – „Není mezi námi rozhodčího, jenž by vložil ruku na nás oba.“ (Jb 9,33)
- _____ – „Proč jsi mě vyvedl z matčina lůna! Kéž bych byl zhyнул a žádné oko mě
nespatřilo.“ (Jb 10,18)
- _____ – „Moji příbuzní mě opustili, kdo se ke mně znali, zapomněli na mě. (Jb
19,14)

Říká se, že čas zkoušek charakter nezušlechťuje, ale odhaluje. Co si o tom myslíš?

Jóbova zkušenost je v určitém smyslu obrazem celého padlého lidstva. Všichni, podobně jako Jób, máme své světlé chvíle a prožíváme i chvíle plné zoufalství a beznaděje. V utrpení se chováme podobně. Není pochyb o tom, že i lidé víry, ti, kteří milují Boha a věří úžasnému zaslíbení spasení v Kristu, když se ocitnou v podobných zkouškách jako Jób, pokládají si otázky týkající se Boží prozřetelnosti. Jóbova zkušenost svědčí o tom, že víra si klade také otázky.

Karla, zbožná křesťanka, ztratila při požáru domu svého manžela i jediné dítě. Ve své úzkosti prožívala i chvíle, kdy pochybovala o tom, zda vůbec Bůh existuje. Je takováto reakce normální? Jak můžeme na základě Jóbovy zkušenosti pomoci těm, kteří prožívají něco podobného?

VÍRA – ZDROJ VYTRVALOSTI

Noe díky své vytrvalé víře získal titul „kazatel spravedlnosti“ (2 Pt 2,5). Jób díky své vytrvalé víře mohl prohlásit: „Já vím, že můj Vykupitel je živ.“ (Jb 19,25)

Být „kazatelem spravedlnosti“ znamenalo pro Noeho kázat o spravedlnosti Kristově, která je spravedlností samotného Boha a jedinou spravedlností, jež nás může spasit. „Nyní však je zjevena Boží spravedlnost bez zákona, dosvědčovaná zákonem i proroky, Boží spravedlnost skrze víru v Ježíše Krista pro všechny, kdo věří.“ (Ř 3,21.22) Jóbovo přesvědčení o existenci Stvořitele dokazuje, že spasení nechápal jako čin člověka, ale jako Boží čin ve prospěch lidstva. „Tento text představuje jedno ze starozákonních zjevení Boha jako Vykupitele lidstva, což se plně projevilo v osobě a poslání Ježíše Krista.“ (3 BC 549)

Proč je v čase zkoušek zvlášť důležité pochopit, že naše naděje na spasení se nezákládá na nás samotných, ale výhradně na Kristu?

Každý, kdo chodí s Bohem, ví, že čím blíže přijdeme ke Kristu, tím hříšnější si připadáme ve vlastních očích. Každý, kdo zakusil realitu lidského života a zachraňující Kristovu milost, pochopí biblickou pravdu, že „všichni zhřešili a jsou daleko od Boží slávy“ (Ř 3,23). Hříchem ovlivněné životní podmínky mohou být zdrojem těžkých depresí, zvlášť pro ty, kdo prožívají různé zkoušky. Máme sklon si myslet, že příčinou těchto zkoušek je náš vlastní hřích. Proto je velmi důležité, a to zvlášť v těžkostech a problémech, nespoléhat se na sebe a svoji spravedlnost, ale jen na Krista a jeho spravedlnost, která nám je připočítána vírou.

Co může být dalším zdrojem útěchy pro křesťana, který prožívá zkoušky?

„ŠŤASTNÝ“ KONEC – OBHÁJENÍ

Ne každý životopis má šťastný konec. I když si možná někdo položí otázku, zda slovo „šťastný“ je to správné slovo pro charakteristiku závěru těchto příběhů. Pravdou však zůstává, že oba, Noe i Jób, se po skončení svých zkoušek a trápení radovali z nového pozehnání.

Na příkladě Jóba porovnej nová pozehnání s tím, co ho předtím postihlo (viz část na úterý):

- _____ – „Bůh řekl: Nemluvili jste o mně náležitě jako můj služebník Jób.“ (Jb 42,7)
- _____ – „I přišli k němu všichni jeho bratři a všechny sestry a všichni jeho dřívější známí...“ (Jb 42,11)
- _____ – „Měl čtrnáct tisíc ovcí a koz, šest tisíc velbloudů, tisíc spřežení skotu a tisíc oslic.“ (Jb 42,12)
- _____ – „Měl také sedm synů a tři dcery.“ (Jb 42,13)
- _____ – „I zemřel Jób stár a sytý dnů.“ (Jb 42,17)

Noemu se dostalo zadostiučinění jiným způsobem. Potopa, před kterou tak dlouho varoval, konečně přišla. A to přesně tak, jak předpovídal. Jeho víra, která dlouhá léta snášela výčitky a posměch (zřejmě na něho útočily i pochybnosti, protože byl přece jen člověk), nebyla marná. Z vlastní zkušenosti poznal a zjistil, co znamená žít z víry, a ne z toho, co vidíme.

Noe i Jób se dožili „šťastného“ konce svých zkoušek. Ne všichni však prožili podobnou zkušenost. Proč se naše naděje na spravedlivou odplatu nemá soustředit pouze na tento život?

DOPORUČENÉ STUDIUM

Přečti si knihu Jób v různých překladech. V knize Patriarchové a proroci si přečti o tom, jaké tři velké národy povstaly z Noemových synů Šéma, Cháma a Jefeta (PP 78.79).

Diskusní otázky

1. Jeden spisovatel napsal: „Pokud je Bůh dokonalá láska, musí toužit po tom, aby se se zlem skoncovalo; a pokud je i všemohoucí, určitě je schopen zlo také odstranit. Ale zlo existuje, proto Bůh nemůže být zároveň všemohoucí i milující.“ Jak tento problém vyřešíme, když víme o velkém sporu mezi Kristem a satanem?

2. Přečti si Žd 11. Všimni si odkazů na Boží zaslíbení i toho, že se netýkají ani tak pozemského života, jako spíše nové existence. „Ve víře zemřeli ti všichni, i když se splnění slibů nedožili, nýbrž jen zdálky je zahlédli a pozdravili, vyznávající, že jsou na zemi jen cizinci a přistěhovalci. Tím dávají najevo, že po pravé vlasti teprve touží. Kdyby měli na mysli zemi, z níž vykročili, měli možnost se tam vrátit. Ale oni toužili po lepší vlasti, po vlasti nebeské. Proto sám Bůh se nestydí nazývat se jejich Bohem. Vždyť jim připravil své město.“ (Žd 11,13-16) Proč mají podobná zaslíbení tak velký význam v souvislosti s tématem, které jsme studovali? Jak máme žít, aby naše víra rostla a pevně se držela těchto zaslíbení?

Shrnutí

Noe i Jób prožili různé zkoušky. Stalo se i to, že právě ti, kteří je měli v nejtěžší chvíli podržet, je nechápali a chovali se vůči nim nepřátelsky. Díky své vytrvalé víře se i ve chvílích největšího tlaku pevně drželi Boží milosti.

MANŽELKY JAKO RÁDKYNĚ

Základní verš

„Kdo ví, zda jsi nedosáhla královské hodnosti právě pro chvíli, jako je tato.“ (Est 4,14)

Hlavní myšlenka

Ideální vztah mezi manžely je tak láskyplný a hluboký, že Bible používá obraz ženicha a nevěsty jako metaforu (obrazné vyjádření) vztahu Krista a jeho církve. I když se v Písmu převážně mluví o mužích (často manželích), setkáváme se i se ženami (často manželkami), které hrají neméně důležitou roli. V Bibli jsou zmínky i o tom, jak ženy dávaly rady svým mužům.

Ženy jako neoficiální rádkyně. Biblické životopisy mluví především o mužích – mladých i starých, dobrých i zlých, králích i otrocích, prorocích i buřících. Bezpochyby je to proto, že v tehdejší společnosti měli muži dominantní postavení. Existují však i dvě biblické knihy pojmenované po ženách. I ony sehrály důležitou roli ve velkém dramatu věků. Tuto roli budou hrát až do konce dějin.

Během tohoto týdne budeme studovat příběhy žen, které daly svým manželům dobré, ale i špatné rady. Překročily tím běžný rámec domácího postavení ženy a staly se rádkyněmi v duchovní, politické nebo i morální oblasti. Jaké rady daly? Byly jejich rady účinné? Poslechli je jejich manželé? Čemu se z těchto příběhů můžeme naučit?

UPOSLECHNUTÁ DOBRÁ RADA

Spisovatelé rádi analyzují události nebo lidi, jež ovlivnili život jejich hrdinů. I náhodná setkání a zážitky mají pro ně velký význam. Právě to, jak se v těchto situacích zachovali, dodává životopisu na věrohodnosti. Dvě inteligentní, prozíravé a odvážné ženy – Ester a Abígajil, jejichž životní příběh byl považován za tak důležitý, že byl zařazen do kánonu, daly svým manželům, králi Achašveróšovi a Davidovi, velmi cenné rady. Tím, že Ester chtěla vytvořit podmínky, v nichž by mohla krále ovlivnit, riskovala své královské postavení. Rada, kterou dala Abígajil Davidovi, zase vedla k tomu, že si ji David zvolil za manželku.

Nerozumní muži, moudré ženy. V obou příbězích se setkáváme s muži, kteří jednájí neuváženě. Z jejich činů poznáváme, že podlehli lakomství, závidi a hněvu. Ženy, naopak, se usilovně snaží, a dokonce i riskují svůj život, jen aby odvrátily strašné následky, které by přinesla rozhodnutí jejich manželů.

Pro připomenutí příběhu Davida a Abígajil si přečti 1 S 25. Vidíme, jak taktně, opatrně a citlivě se Abígajil snaží napravit to, co její manžel pokazil, a vystavuje se přitom velkému nebezpečí. Když přišla Abígajil k Davidovi, řekla: „Má, má je to vina, můj pane.“ (v. 24) Podle jakého principu jednala Abígajil, když jako nevinný člověk byla ochotna vzít trest viníka na sebe?

Aby Ester zabránila pohromě, kterou mohl způsobit člověk ovládaný hněvivou nenávistí, musela také postupovat velmi taktně, citlivě a přitom i riskovat. V jejím případě však šlo o mnohem víc než u Abígajil. V sázce bylo bezpečí celého jejího lidu. Pýcha a nadutost vedly totiž Hamana k tomu, že chtěl vyhubit celý židovský národ.

Stejně jako Abígajil se i Ester vystavila nebezpečí smrti, protože se chtěla postavit před krále a vyslovit svou prosbu. Král však její radu poslechl a Hamanův podlý plán byl překažen.

Tyto dvě biblické zprávy nám představují ženy, které velmi riskovaly, aby odvrátily zlo. Byly v určitém smyslu prostředníky, zachránkyněmi. V čem se činy těchto žen podobají tomu, co pro nás vykonal Kristus?

ZANEDBANÁ DOBRÁ RADA

Haman by byl zřejmě uchráněn předčasně a potupně smrti, kdyby dbal na slova své manželky: „I řekl mu jeho mudrci a jeho žena: Je-li Mordokaj, který je počátkem tvého pádu, původu židovského, nic proti němu nezmůžeš, ale podleheš mu.“ (Est 6,13b)

Proč Haman nebral ohled na radu své manželky? Jak to, že jeho manželka viděla to, co on sám nebyl schopen vidět?

Podobně tomu bylo i v případě Piláta. Kdyby uposlechl radu své manželky, nemusel se tolik trápit. Řekla mu: „Nezačínej si nic s tím spravedlivým! Dnes mě kvůli němu pronásledovaly zlé sny.“ (Mt 27,19b)

Zajímavý pohled na příběh o Pilátově manželce přinesla žena, která ve svém životě dbala na Boží hlas. Ellen Whiteová píše: „Jako odpověď na Kristovu modlitbu navštívil Pilátovu ženu anděl z nebe. Viděla Spasitele a mluvila s ním. Nebyla židovka, ale když ve snu hleděla na Ježíše, neměla pochyb o jeho povaze a poslání. Poznala v něm Božího knížete. Viděla jej při výslechu v soudní síni. Ruce měl svázané jako zločinec... A byly jí ukázány ještě další věci. Viděla, jak Kristus sedí na velikém bílém oblaku, země se pohybuje ve vesmírném prostoru a jeho nepřátelé prchají před jeho slávou.“ (TV 470; 516)

Některé věci, které bránily Hamanovi i Pilátovi přijmout dobré rady, mohou bránit i nám! Co můžeme udělat pro to, abychom se nechytili do stejné pasti jako oni?

UPOSLECHNUTÁ ŠPATNÁ RADA

Dobrý vztah mezi manžely nemusí být ještě zárukou dobrých rad. Příběh o pádu do hříchu odhaluje vinu jak Evy, tak i Adama. Podobně tomu bylo i v případě Abrama a Sáráj. Když si Abram vzal za manželku Hagar, zhřešili oba. Poučení je jasné – ti, kteří druhé navedou k hříchu, sami se ho dopouštějí.

Řetězová reakce. Hřích přichází jen zřídka „o samotě“. Zdá se, jako by jeho démonská povaha vedla člověka k dalším a dalším hříchům. Případ Evy to dokazuje. První její chybou bylo, že se vzdálila od svého manžela. Druhou chybu udělala, když se zdržovala v blízkosti zakázaného stromu. Potom uslyšela hlas hada a začala pochybovat o Božím zákazu jíst ze stromu uprostřed zahrady (viz Gn 3,3). Začala více důvěřovat svým očím a svému rozumu než Boží radě. Navzdory jasnému Božímú zákazu Eva jedla ze zakázaného stromu. Potom „nabídla i svému muži a tak ho pokoušela“ (EW 147.148).

**Jak reagovali Adam s Evou po pádu? Gn 3,12.13 Proč je pro nás tak přirozené sva-
lovat vinu za svůj hřích na druhé?**

Který moderní příběh lze přirovnat k příběhu o vynalézavé lásce manželského trojúhel-
níku – bohatý a vlivný Abram, krásná, ale neplodná Sáráj a egyptská služka? Cílevědomost,
neobvyklý plán, orientální pozadí, tichý souhlas a potom zklamání – to všechno upoutává
pozornost člověka.

Příběh, který se odehrál před tisíciletími, začíná špatnou radou manželky: „Jednou řek-
la Sáráj Abramovi: Hle, Hospodin mi nedopřál, abych rodila, vejdi tedy k mé otrokyni, snad
budu mít syna z ní.“ (Gn 16,2)

**Obě, Eva i Sáráj, udělaly stejnou chybu: víc věřily svým očím, svému rozumu a svým
pocitům než tomu, co jim Bůh jasně řekl. Jak se můžeme naučit důvěřovat Bohu na-
vzdory tomu, co nám říkají naše smysly a náš rozum?**

ŠPATNÁ RADA

Píše se o ní jen ve dvou verších. O jejím jménu není žádná zmínka. Známe ji pouze jako Jóbovu ženu. A přece ji svět dobře zná, i když Bible zaznamenává pouze několik krátkých slov, které vyřkla ve své bolesti: „Ještě se držíš své bezúhonnosti? Zlořeč Bohu a zemi.“ (Jb 2,9b) Tuto nebohou ženu postihlo jedno neštěstí za druhým – přišla o všechn majetek, všechny její děti zahynuly a její manžel, který předtím „předčil všechny syny dávnověku“, se stal nemocným a opuštěným ubožákem sedícím na hromadě popela. I když její reakce nebyla správná, určitě ji dokážeme dobře pochopit.

Jób své manželce odpověděl takto: „Mluvíš jako nějaká bláhová žena. To máme od Boha přijímat jenom dobro, kdežto věci zlé přijímat nebudeme?“ (Jb 2,10) I když oba strašně trpěli, v čem se jejich reakce lišily? Proč?

Jób se na rozdíl od své manželky nepochybně držel Boha. To byl důvod, proč otevřeně odmítl její „radu“. Kromě tohoto výkřiku zoufalství nemáme o jeho manželce více informací. Jóba představuje Bible jako spravedlivého, věrného muže, který vytrvale uctívá Hospodina (Jb 1,1-5). Bezpochyby ho jeho vztah k Bohu a věrnost v minulosti podržely v čase zkoušky.

Jóbova manželka vyslovila tato slova v záchvatu bolesti, ale zlomyslná rada Herodovy ženy byla předem dobře promyšlena. Ze začátku Herodes odmítal Herodiadin zákeřný plán zabít Jana Křtitele, protože věděl, „že je to muž spravedlivý a svatý“ (Mk 6,20). Naneštěstí uprostřed zhýralé společnosti na hostině Herodes poslechl svou ženu a dal stít Jana Křtitele navzdory tomu, že to bylo zcela proti jeho svědomí.

Herodův příběh nám chce především ukázat, že naše emoce a smysly nás mohou tak silně ovlivnit, že jednáme i proti svému rozumu a svědomí. Není divu, že Písmo tak často vyzývá k sebeovládání. Uvažuj, ve kterých oblastech ti hrozí, že uděláš stejnou osudovou chybu jako Herodes. Jak tomu můžeš zabránit?

PODSTATA PRINCIPU

Bible není knihou, která by neznala lidské slabosti. Naopak, mluví o nich, i když nezachází do detailů. Určitě nic nepřikrašluje. Písmo nechce zakrývat naše nedostatky, dokonce ani chyby hrdinů víry. Jak je dobře, že máme příklady těch, kteří navzdory nástrahám žádostivosti, samolibosti a pýše stojí pevně na určitém principu.

Pozadí (Est 1). Král Achašveroš chystá pro svůj královský dvůr hostinu, která bude trvat sedm dní.

Předmět sporu. Půvabná královna Vašti odmítá uposlechnout příkaz krále a předvádět svou krásu opilému obecnstvu. Neposlušnost vyvrcholila do národní krize: „Zpráva o královnině činu se donese jistě ke všem ženám a uvede jejich manžely v jejich očích v neváznost, až se bude říkat: Král Achašveroš nařídil, aby před něho přivedli královnu Vašti, a ona nepřišla!“ (Est 1,17)

Důsledky. Vašti zůstala věrna svým zásadám navzdory tomu, že ji to stálo královské postavení.

O této pozoruhodné ženě, Vašti, víme jen málo. Ve společnosti, kde muži měli dominantní postavení, odmítá dělat morální kompromisy. Mohla by logicky vysvětlit své rozhodnutí poslechnout králův příkaz? Jak?

Pro srovnání uvádíme i příběh Josefa a manželky jeho pána.

Pozadí (Gn 39). „Josef proto získal jeho přízeň a posluhoval mu. Potífar ho ustanovil správcem svého domu a svěřil mu všechno, co měl.“ (Gn 39,4)

Předmět sporu. Protože „Josef byl krásné postavy, krásného vzhledu“ (Gn 39, 6), Potífarova manželka zatoužila po atraktivním mladíkovi. „A třebaže se Josefovi nabízela den co den, nevyhověl jí, aby k ní ulehla a byla s ní.“ (Gn 39,10)

Důsledky. Potífarova žena lhala a zapříčinila to, že byl Josef uvězněn.

V obou případech ti, kdo zastávali určité principy, museli snášet bolestivé důsledky. Přemýšlej o lidech, kteří v současné době velmi trpí, protože odmítli dělat kompromisy v otázkách pravdy. Čemu se můžeme naučit z jejich zkušenosti?

DOPORUČENÉ STUDIUM

Uvedené manželské páry vystupují jednomyslně. Bible nezaznamenává žádné podrobné rady, které by v jejich případech daly ženy svým mužům. Uvádí však náznaky rozhovorů, které jejich činům předcházejí.

Diskusní otázky

Někteří manželé se sjednotili v konání zla, jiní v konání Boží vůle. Diskutujte o tom, podle jakých zásad se rozhodovali a podle jakých se měli rozhodovat.

SJEDNOCENÍ VE ZLÉM

Achab a Jezábel:

1 Kr 16,31 – Achab si bere za manželku Jezábel

1 Kr 18,4 – Jezábel pronásleduje Boží proroky

1 Kr 18,17 – Achab se ptá Elijáše, zda je to on, kdo vede Izrael do záhuby

1 Kr 19,1.2 – Achab vypráví Jezábel o Elijášovi; Jezábel přísahá, že mu sáhne na život

Ananiáš a Safira

Sk 5,1 – manželé prodávají část majetku

Sk 5,2 – „Ananiáš si však s vědomím své ženy dal nějaké peníze stranou, zbytek přinesl a položil apoštolům k nohám.“

Sk 5,3-5 – Petr se ptá Ananiáše; Ananiáš umírá

Sk 5,7-10 – Petr se ptá Safiry; Safira umírá

SJEDNOCENÍ V DOBRÉM

Akvila a Priscilla

Sk 18,2.3 – Pavel zůstává u přátel, kteří se živí výrobou stanů

Sk 18,18 – Pavel se spolu s nimi plaví do Sýrie

Sk 18,24-26 – manželé učí Apolla o Bohu
Ř 16,3.4 – „Pozdravujte Prisku a Akvilu, mé spolupracovníky v díle Krista Ježíše, kteří pro mne nasadili život; jsem jim zavázán vděčností nejen já sám, ale i všechny církve z pohanských národů.“

Josef a Marie

L 1,26-28 – Marie přijímá neuvěřitelnou zprávu

Mt 1,18-25 – Josef se řídí zázračně zjevenými pokyny

L 2,7 – narození Ježíše

Shrnutí

Přemýšlej o tom, jaký vliv kolem sebe šířily manželské páry, o kterých jsme uvažovali tento týden. Jejich skutky ovlivnily další buď k dobrému nebo ke zlému. Jejich jednání, o kterém uvažují milióny lidí studujících Bibli, dodnes svědčí buď ve prospěch dobra nebo zla.

JOSEF – Z CISTERNY NA FARAÓNŮV DVŮR

Základní verš

„Jak bych se tedy mohl dopustit takové špatnosti a prohřešit se proti Bohu!“ (Gn 39,9b)

Hlavní myšlenka

Josefův příběh je jedním z nejpodrobnějších životopisů v Bibli. Jeho život poznáváme od narození až po smrt. Z pohledu životopisce je Josef velmi významnou postavou. To je také pravděpodobně i důvod, proč je jeho život v Bibli tak podrobně popsán.

Zvláštní příběh. Který spisovatel by dokázal vymyslet tak úžasný příběh? Pro Josefova životopisce stačilo jen zaznamenávat fakta, která rozuzlila tento nevšední případ. V jeho příběhu je všechno – dramatické okolnosti narození, žárlivost starších bratrů, vražedný plán, lež k utajení zločinu, úzkost na cestě do Egypta, život v domě Potífara, nemravné návrhy Potífarovy ženy, beznaděj ve vězení, povýšení na vykladače snů, léta hojnosti i roky hladu, nával citů při setkání s bratry, měsíc v pytlí a chybějící kalich, zkouška charakteru Josefových bratrů a nakonec neuvěřitelné setkání otce a syna.

Skutečnost je působivější než vymyšlený román.

DĚTSTVÍ

Dvě sestry se vdaly za jediného muže, který miloval jednu víc než druhou. Přejmenším je to velmi špatný model pro šťastný domov. Nevraživost se stupňuje, když méně milované Lei se narodí už šestý syn, zatímco milovaná Ráchel zůstává bezdětná.

„Dej mi syny! Nedáš-li, umřu,“ vykřikne Ráchel v zoufalství (Gn 30,1). Když se nakonec narodí Josef, šťastná Ráchel chce dalšího syna, kterého posléze také dostane (Gn 30,24).

Jakým tragickým způsobem se naplnilo toto její přání? Gn 35,16-20

O Josefovi víme, že se narodil do problematické rodiny a po narození svého bratra Benjámina ztratil matku. Potom se s ním setkáváme jako s pastýřem až v sedmnácti letech. Mezi Josefem a jeho bratry nepanovaly dobré vztahy (viz Gn 37,2).

Napětí se stupňuje, když Jákob dá najevo svou náklonnost vůči Josefovi tím, že mu „udělá pestře tkanou sukni“ (Gn 37,3): „Když bratři viděli, že ho otec miluje nade všechny bratry, začali ho nenávidět a nepromluvili na něho pokojného slova.“ (Gn 37,4) Situace se zhoršuje, když se Josef rozhodne vyprávět bratrům svůj sen.

Co na tomto snu bratry nejvíc uráželo? Gn 37,5-8

Jako kdyby to nestačilo, Josef má další sen, kterým rozhněvá i milujícího otce. „To vyprávěl otci a bratrům. Otec ho okřikl: Jaký žes to měl sen? Že i já, tvá matka a tvoji bratři přijdeme, abychom se před tebou skláněli k zemi?“ (Gn 37,10)

Josefovo dětství nám připomíná, jak důležité jsou dobré vztahy v rodině, a to zvláště pro děti. To, co lidé prožívají v dětství, velmi ovlivňuje to, jakými se stanou v dospělosti. Charakter člověka se formuje asi do pěti nebo šesti let života. Jak důležité potom je, aby rodiče udělali všechno pro to, aby mohli své dítě milovat, vychovávat a poskytovat mu takovou citovou stabilitu, jaké jsou schopni.

S Martou rodiče v dětství zacházeli velmi hrubě. Citová jizva jí zůstala až do dospělosti. Jak bys jí mohl na základě Božího slova pomoci?

MISTR SNŮ PŘICHÁZÍ!

Ani Jákob, ani Josef si zřejmě neuvědomovali, jak velkou nenávisť vůči němu pocítují starší bratři. Kdyby to Jákob věděl, nikdy by za nimi Josefa neposlal (Gn 37,14). Jejich hněv byl tak prudký, že se „smluvili proti němu, že ho usmrtí“ (v. 18). Těžko si dokážeme představit, o jakou rodinu se vlastně jednalo, když se bratři domluvili, že zabijí jednoho z nich. Naštěstí Rúben navrhl jiné řešení: hodit chlapce do prázdné cisterny (později ho chtěl od tud vysvobodit). I když se mu podařilo zachránit Josefovi život, nemohl zabránit tomu, aby ho neprodali do otroctví.

Co přimělo bratry k rozhodnutí, že bude lepší, když Josefa nezabijí? Gn 37,27

Spisovatelé se rádi zaměřují na události, které způsobily změnu v životě jejich hrdinů. Při rozhovoru s významnými osobnostmi se redaktor snaží dopátrat události, která do značné míry ovlivnila životy jejich hrdinů. Ale málokdy je to tak dramatické, jako v případě Josefa – z otcova miláčka se stává otrok! Bible však říká, že i v této těžké situaci byl Hospodin s Josefem (Gn 39,2).

Proč Bůh neušetřil Josefa tak velkého utrpení? Proč si tak často, když přijdou problémy, myslíme, že nás Pán opustil?

Mnozí by se zlobili, kdyby se ocitli v Josefově situaci, zanevřeli by na svůj úděl a obviňovali by všechny – i Boha – za to, co je postihlo. Ellen Whiteová však píše, že „tento jediný den přinesl obrát v Josefově životě. Nešťastná situace, v níž se ocitl, změnila Josefa ze zhýčkaného dítěte v muže přemýšlivého, odvážného a odhodlaného.“ (PP 152)

Těžkosti mohou lidi zušlechtit, mohou z nich udělat silné, dokonce i věrnější křesťany. Někdy je však mohou zlomit, naplnit nenávistí a zapříčinit ztrátu víry. Zkušenosti, které jsme prožili, jsou pro nás povzbuzením. Jak však máme pomoci těm, kteří právě nyní prožívají těžkosti?

SVŮDCE

V pátém století před Kristem Sofoklés napsal hru, kterou nazval Antigoné. Slavná hrdinka Antigoné je ochotná raději zemřít, než aby poslechla rozkaz krále Kreóna a nepochovala tělo mrtvého bratra, který byl zabit při vzpouře. Její slova, v nichž říká, že kdyby byl pohřben jejího bratra „zločinem, potom je to zločin, jaký vyžaduje bůh“, – se uvádí jako jeden z prvních záznamů na světě o tom, že lidé chtějí poslouchat vyšší, nepsaný zákon víc než nařízení člověka. Tím, že se Josef odmítl podřídit příkazu ženy svého pána, řídil se vlastně stejným principem jako Antigoné ze stejnojmenné hry, která vznikla asi o tisíc let později.

Co je v Josefově odpovědi důkazem toho, že poslouchá vyšší zákon než jen lidská nařízení? Gn 39,9

Kdyby Josef podlehl, zhřešil by proti sobě, proti svému pánu Potífarovi i proti jeho manželce. Josef se však vyjádřil, že by se dopustil hříchu i „proti Bohu“. Josef věděl o tom, že se podstata hříchu dotýká samotného Boha. O mnoho staletí později se David dopustil cizoložství a vraždy. Proto Hospodinu vyznává, že „proti tobě samému jsem zhřešil, spáchal jsem, co je zlé ve tvých očích“ (Ž 51,6). Oba tito muži si uvědomovali odpornou povahu hříchu, jako i to, že důsledky jejich hříchu dosahují až do nebe.

Když se dopustíme hříchu, hřešíme proti Bohu? Jak? Proč David a Josef zdůraznili právě tento aspekt hříchu?

Josef, i když ne vlastní vinou, se opět dostává do nezáviděníhodné situace – octl se v žaláři. Takovou situaci popisuje i Žalm 105,18 „sevřeli mu nohy do okovů, do želez se dostal“. Jak lehko by v takovéto situaci člověk podlehl beznaději a hořkosti.

Cena, kterou Josef platil za svou zásadovost, byla velmi vysoká. Kdy naposledy jsi jednal podle svých zásad navzdory tomu, že tě to něco stálo?

Z VĚZENÍ DO PALÁCE

Josefovy schopnosti se projevily i v žaláři. „(Správce žaláře) Josefovi svěřil všechny vězně v pevnosti. Řídil vše, co se tam mělo dělat. Velitel pevnosti nedohlížel na nic, co mu svěřil, poněvadž s Josefem byl Hospodin; všemu, co činil, dopřával Hospodin zdaru.“ (Gn 39,22.23)

„Služba, kterou konal v temném žaláři, ho nakonec dovedla k tomu, že jej ostatní začali uznávat a začalo se mu dařit. Bůh chtěl, aby se v pokušení, nepřízni i protivenství připravil na vysoké postavení.“ (3 SG 146)

Připomeň si sen nejvyššího číšníka, pekaře a faraóna (Gn 40. a 41. kap.). Nejvyšší číšník ignoroval Josefovou prosbu až do doby, kdy to posloužilo jeho sobeckým záměrům (Gn 41,8-14). Může Bůh použít sobecké činy pro dobro? Co o tom říká tento příběh?

Jaká ironie! Pro sen a jeho výklad ho rozhněvaní bratři hodili do cisterny; pro sen, který vyložil, se nyní dostává z vězení před samotného krále!

Josef končí výklad faraónova snu o sedmi letech hojnosti a sedmi letech hladu návrhem: „Ať se tedy farao nyní poohlédne po zkušeném a moudrém muži a dosadí ho za správce egyptské země,“ aby shromažďoval potravu v letech hojnosti pro léta hladu (Gn 41,33-36). Nakonec byl vybrán Josef. Tak se z pohrdaného vězně stal jeden z nejmocnějších, nejuznávanějších a nejlivnějších mužů v celém Egyptě (Gn 41,39-43).

Není pochyb o tom, že si Josef uchránil čistotu svého charakteru i v těžkostech a neštěstí. Nyní, kdy měl zastávat vysoké postavení, se kterým šlo ruku v ruce i velké bohatství, moc a prestiž, musel čelit naprosto jiným zkouškám a pokušením. V čem byla tato pokušení pro jeho vztah s Bohem nebezpečnější než ta předešlá?

SEN SE NAPLŇUJE

„A všechny země přicházely do Egypta, aby nakupovaly u Josefa obilí, protože hlad tvrdě dolehl na celý svět.“ (Gn 41,57) Přišli také Josefovi bratři. I když od té doby, co prodal Josefa do otroctví, již uběhlo mnoho let, to první, co je napadlo, když je dal Josef uvěznit, bylo, že je to trest za jejich hřích.

„A řekli si navzájem: Jistě jsme se provinili proti svému bratru; viděli jsme jeho tiseň, když nás prosil o smilování, ale nevyslyšeli jsme ho. Proto jsme přišli do tísně teď my. Rúben jim odpověděl: Cožpak jsem vám neříkal, abyste se na tom hochovi neprohřešovali? Neposlechli jste, a teď jsme voláni za jeho krev k odpovědnosti.“ (Gn 42,21.22)

Co nám tato událost říká o síle špatného svědomí?

Josef se mohl dát poznat svým bratrům hned na začátku, ale neudělal to. Místo toho je podrobil bolestné zkoušce, aby odhalil jejich povahu a zjistil, zdali se změnili (viz PP 159.160). Zvláště dojemná byla Judova prosba o to, aby směl raději zůstat v Egyptě jako otrok, než aby opustil svého mladšího bratra Benjamína, kterého tento osud měl postihnout (Gn 44,33). Josef, potěšený jejich změnou, jim nakonec oznámil, kým ve skutečnosti je (Gn 45,3).

Josef svým bratrům odpustil. Bezpochyby k tomu přispělo i to, že se vše obrátilo v dobré. Z lidského pohledu by bylo celkem pochopitelné, kdyby se chtěl svým bratrům pomstít. Ale místo toho se rozhodl dát jim pro jejich vlastní dobro několik ponaučení. I když patřil mezi nejmocnější muže pohanské země, jeho činy jsou důkazem toho, že v jeho životě působila Boží milost.

Jeden z největších zápasů, které musíme vybojovat, je v oblasti odpuštění. Každý z nás jistě v životě pocítil křivdu a prožil nespravedlivé zacházení. Co se o moci odpuštění můžeme naučit od Josefa? Proč odpuštění přináší větší prospěch tomu, kdo odpouští, než tomu, komu bylo odpuštěno?

DOPORUČENÉ STUDIUM

Josef jako předobraz Krista (Gn 50,20.21).

Kromě podrobného záznamu v 1. Mojžíšově je o Josefovi zmínka i v dalších dvanácti biblických knihách. Ještě větší poctou pro Josefa je však to, že je předobrazem Krista: „Josefova poctivost a jeho podivuhodné opatření, kterým zachránil život celého egyptského národa, představovaly život Pána Ježíše.“ (KP 168)

Diskusní otázky

1. „Svou rozvážností a spravedlností, bezúhonností a shovívavostí v každodenním životě, svým zájmem o potřeby druhých... představoval Josef Krista.“ (6 T 219.220) „Když Josefovi bratři uznali svůj hřích, upřímně jim odpustil. Svým laskavým přístupem jim ukázal, že ve svém srdci nechová žádnou hořkost za jejich předchozí nemilosrdné jednání vůči němu.“ (3 SG 176) Jaké ponaučení si můžeš vzít z těchto citátů?

2. I když bratři chtěli Josefovi udělat zlo, Bůh to obrátil v dobré (Gn 50,20). Předpokládejme však, že Josef by celou dobu v Egyptě trpěl. Dokázal by tak lehce odpustit? Co nám Bible říká o jeho životě a charakteru?

Shrnutí

Josef je nejen předobrazem Ježíše Krista, ale jeho život je též jakýmsi modelem dějin lidského rodu. Lidstvo začíná v krásném ráji, zanedlouho však padá do propasti zla. Nyní už tisíce let čeká na vysvobození zaslíbené v knize Zjevení. Podobně Josef, otcův milovaný syn, končí ve vězení. V Egyptě, který se stal jeho místem pobytu, zvláštním způsobem prožívá tvrdé zkoušky i životní vítězství. Navzdory tomu však žil smysluplným a bohabojným životem. Ustavičně si musíme připomínat slavnou pravdu ilustrovanou tímto příběhem: Boží láska dodnes zachraňuje opuštěné hříšníky z hlubin beznaděje!

SOUROZENECKÉ SPORY

Základní verš

„V každém čase miluje přítel, zrodil se bratrem pro doby soužení.“ (Př 17,17)

Hlavní myšlenka

Satan má radost, když se mu podaří pokazit to, co má předpoklady stát se největším poze-
hnáním. Je si vědom toho, jaké pozehnání přinášejí ideální vztahy mezi sourozenci, proto
vyvolává různá nedorozumění a spory. Chce pokazit to, co může být dobré a prospěšné.

Sourozenci v Písmu. V biblické konkordanci můžeme najít asi 500 textů, které mluví
o sourozencích. To naznačuje, jak je tento vztah důležitý. Jeden známý verš zdůrazňuje sí-
lu tohoto genetického svazku: „Přátelil se s kdekým je ke škodě; kdo však miluje, přilne víc
než bratr.“ (Př 18,24) Přísloví nám chce říci: „Dokážete uvěřit, že navzdory tomu, že exis-
tuje i falešný přítel, ještě stále můžete mít takového přítele, který bude věrnější než vlastní
bratr?“ I když mají sourozenci společné rodiče a žijí v jedné domácnosti, vztahy mezi nimi
často narušují vzájemné spory. Dokonce i dvojčata se hádají.

Životopisci, na základě různých psychologických příruček, uvažují o příčinách rivality
mezi sourozenci. Je to dáno například rozdílným pohlavím, věkovým rozdílem, pořadím
narození, oblíbeností či upřednostňováním u rodičů, fyzickou zdatností, typem osobnosti,
nadáním nebo duchovní orientací.

Při studiu tohoto úkolu uvažuj, co bylo příčinou konfliktů mezi sourozenci. Potom si po-
lož otázku: „Byl jeden pouze dobrý a druhý jen zlý?“

KAIN A ÁBEL

V příběhu o Kainovi a Ábelovi je zřejmý zvláštní kontrast, o kterém píše Žd 11,4: „Ábel věřil, a proto přinesl Bohu lepší oběť než Kain a dostalo se mu svědectví, že je spravedlivý, když Bůh přijal jeho dary; protože věřil, ještě mluví, ač zemřel.“ I když Židům 11 je kapitolou víry, ve velké většině případů se víra projevila činy. Kain obětoval „z plodin země“. Na rozdíl od něj Ábel přinesl jako oběť zvíře, což je v této kapitole představeno jako skutek víry, čin, kterým vyjádřil, že pro své spasení nevystačí se svou vlastní spravedlností. Kainova oběť je však odmítnuta, protože pramení ze samospravedlnosti, ze závislosti na sobě samém, z myšlenky, že naše skutky jsou dost dobré na to, aby nás Bůh mohl přijmout.

Jak je představeno evangelium v příběhu o Kainovi a Ábelovi?

Proč se o Ábelovi píše jako o tom, jehož skutky byly spravedlivé (1 J 3,12)? Byly to jeho skutky, které ho učinily spravedlivým nebo byly jen vyjádřením spravedlnosti, kterou měl z víry?

Kromě třech negativních zmínek v Novém zákoně (Žd 11,4; 1 J 3,12, Ju 11) se o Kainovi mluví jen v Gn 4. Jedna kapitola, jeden zlý čin... Jaká tragédie, když jediný čin v krátké chvíli jasně odhalí to, co se již dlouhou dobu skrývá v našem nitru. To jsou skutečnosti, které nakonec rozhodnou o věčném údělu.

Podobně o Ábelovi, s výjimkou čtyř pozitivních zmínek v Novém zákoně (Mt 23,35; L 11,51; Žd 11,4; 12,24), se mluví jen v Gn 4, kde se stává obětí pomstychtivého bratra.

Písmo nerozebírá život Ábela a Kaina do podrobností. Soustřeďuje se jen na vraždu. Ale tato vražda se nestala náhodou. Před tímto smutným vyvrcholením se odehrály mnohé další, méně dramatické události. Mohli bychom říci, že v předešlých letech žili oba bratři odlišným životem. V knize Patriarchové a proroci si přečti kapitolu „Zkoušení Kaina a Ábela“.

Kain a Ábel představují dvě skupiny lidí: spasené a nezachráněné. Které Kainovy a Ábelovy vlastnosti se objevují ve tvém životě?

JÁKOB A EZAU – DVOJČATA

„První vyšel celý červenohnědý a chlupatý jako kožíšek; toho pojmenovali Ezau. Potom vyšel jeho bratr a rukou držel Ezaua za patu; ten dostal jméno Jákob.“ (Gn 25,25.26a)

Protože byli úplně jiní, každý z rodičů upřednostňoval „toho svého“. „Když chlapci dospěli, stal se Ezau mužem znalým lovu, mužem pole, kdežto Jákob byl muž bezúhonný a sídlil ve stanech. Izák miloval Ezaua, protože z lovu měl co do úst, kdežto Rebeka milovala Jákoba.“ (Gn 25,27.28)

Své genetické předpoklady nemůžeme ovlivnit. Avšak prostředí, ve kterém vyrůstáme, sehrává v rozvoji dítěte významnou úlohu. Chyby, kterých se při výchově dopustili Izák s Rebekou, vytvořily mezi bratry velkou trhlinu. Jaké chyby to byly?

Vzpomeň si, jaký plán vymyslela Rebeka s Jákobem, aby oklamali Izáka (Gn 27,5-29). Protože se Jákob bránil, matka mu řekla: „Zlořečení ať padne na mne, můj synu.“ (Gn 27,13) Když se záměr nevydařil, Rebeka nařiká: „Proč mám být zbavena vás obou v jednom dni?“ (Gn 27,45) Tím, že přinutila Jákoba utéct, podařilo se jí zachránit mu život, ale pravděpodobně ho už nikdy neviděla. Jak velkou cenu musela zaplatit za svou chybu!

Uveď podobné příklady z Bible, kdy ti, kdo chtěli pomocí podvodu získat požehnání a prospěch, sklídili jen zármutek a žal.

I když Jákob žije v bezpečné vzdálenosti od Ezaua, jeho problém se tím nevyřešil. Po dvaceti letech nastává chvíle nevyhnutelného setkání obou bratrů. Přečti si 1. Mojžíšovu 32. a 33. kapitolu, kde se píše o jejich setkání. Zvláště pozorně si přečti část Gn 32,23-32, kde je popisován Jákobův noční zápas s Bohem. Diskutujte o tom, jak mu tato událost pomohla připravit se na setkání s Ezauem (PP 137-142). Díky čemu má tento příběh šťastný konec? Je to nepochybně svědectví o Boží milosti, která působí v životě kajícího hříšníka.

Možná znáš někoho, kdo se chce vymanit ze sevření viny. Člověk po tom touží zvláště tehdy, když svým hříchem způsobil bolest druhým. Jak bychom mohli pomoci těm, kteří zápasí s pocitem viny?

Co nám tento příběh odhaluje o významu osobního utrpení v plánu spasení?

DVA PROTI JEDNOMU

I když se dnešní část úkolu zaměřuje na nepříjemnou událost, která nastala mezi Mojžíšem a jeho sourozenci, jsou v předešlých kapitolách zachyceny chvíle, kdy všichni drží pohromadě. Uvědomme si, jakou odvahu musela mít Mirjam, když ochránila život svého malého bratra (Ex 2,1-10). Áron a Mojžíš spolu vykonali velké věci. „Hospodin řekl Mojžíšovi: Pohled, ustanovil jsem tě, abys byl pro faraóna Bohem, a Áron, tvůj bratr, bude tvým prorokem. Ty mu povíš všechno, co ti přikážu, a Áron, tvůj bratr, bude mluvit s faraónem, aby propustil Izraelce ze své země.“ (Ex 7,1.2) Byla to Mirjam, prorokyně, která vedla oslavy na počest velkého vítězství nad Egypťany u Rudého moře. A byl to Áron, který podpíral Mojžíšovy unavené ruce (Ex 15.-17. kap.).

A tak, jako v každém vztahu, dochází i mezi nimi k nedorozumění. Viz Nu 12,1.2. I když Áron a Mirjam přišli za Mojžíšem kvůli jeho manželce, skutečný problém vyplynul na povrch až při hádce. O co se jednalo a proč to bylo zlé?

Často si myslíme, že k soupeření mezi sourozenci dochází jen v dětském věku. Áron a Mirjam jsou důkazem toho, že se to stává i mezi dospělými. Oba závidí Mojžíšovi jeho postavení. Jejich čin je o to horší, že Hospodin jim oběma projevil svou přízeň. Navzdory všem zázrakům, kterých byli svědky, dovolili Áron i Mirjam, aby je ovládl prvotní hřích (Lucifer záviděl Kristu jeho postavení). Nu 12,3 mluví o tom, jaký byl Mojžíš. Tento verš nám vlastně vysvětluje, proč toto vysoké postavení zastával Mojžíš, a ne Áron nebo Mirjam.

Když se Bůh rozhodl potrestat Mirjam malomocenstvím, kdo se za ni přimlouval? Mojžíš, ten, proti komu zhrěšila. „I volal Mojžíš k Hospodinu: Bože, prosím, uzdrav ji, prosím!“ (Nu 12,13) Co se z tohoto příběhu můžeme naučit o odpouštění těm, kteří se vůči nám provinili?

MARIE A MARTA

„Ježíš Martu, její sestru i Lazara miloval.“ (J 11,5)

V krátké zprávě o malém nedorozumění mezi Martou a Marií během Ježíšovy návštěvy se skrývá důležité duchovní ponaučení.

Dříve, než si přečteš následující poznámky k veršům, přečti si pozorně L 10,38-42.

„Verš 38. I když Lukáš neuvádí jméno vesnice, byla to Betanie (J 11,1); je to první Ježíšova návštěva u nich. Viz TV 334.335 (TV 366.367)

Verš 39. Zatímco se Marta starala o domácnost, protože byla praktická, Marie dávala přednost duchovním věcem.

Verš 40. Marta si zřejmě na základě předchozích zkušeností uvědomovala, že přímou výzvou adresovanou Martě nic nezíská... Tím, že se obrátila na Ježíše, obvinila Marta nejen Marii, ale nepřímou napomenula také Ježíše. Skutečný problém, jak tvrdila, je, že se Ježíš ‚nepostaral‘ o tuto situaci a ani neměl v úmyslu nic pro to udělat; bylo mu milejší vidět, jak ho Marie poslouchá, než jak jí pomáhá při přípravě jídla.

Verš 41. Zopakování jména je projevem lásky a zájmu... Ti, kteří se stali Kristovými následovníky, by se měli vyvarovat ducha úzkostlivé starostlivosti, který vedl Martu k tomu, že se obrátila s výčitkou na Ježíše.

Verš 42. Marta byla pilná, pečlivá a energická. Chyběl jí však tichý, zbožný duch její sestry Marie (TV 334.335; 366.367). Neřídila se Ježíšovou radou z Mt 6,33. Nedala přednost Božímu království před svými zájmy a materiální věci, o které mohla přijít, nedala na vedlejší místo (viz Mt 6,24-34)... Marie si ukládala ‚poklad v nebi, kam se zloděj nedostane a kde mol neničí‘ (L 12,33).“ (5 BC 785.786)

Marta chtěla sloužit Pánu usilovnou prací. A přece jí Ježíš musel napomenout. Jak můžeme zabránit tomu, že budeme tak zaneprázdněni „prací pro Pána“, že zanedbáme ostatní důležité věci (např. rodinu)? Vzpomeňte si však také na podobenství nebo biblický příběh, ve kterém jsou napomenuti ti, kteří nedbali na práci pro Pána. Jak lze najít vyvážený postoj?

MARNOTRATNÝ SYN A JEHO BRATR

Jednou z nejdojemnějších kapitol Bible je příběh o marnotratném synu. Je to nádherné vyjádření Boží lásky vůči kajícímu hříšníku.

V tomto příběhu však nalézáme i jiné poselství. Čteme ho ve slovech a postojích staršího bratra, který se rozhodl pokazit radost z návratu svého mladšího bratra. V rozhovoru s otcem si stěžuje na následující věci (L 15, 29.30):

„Tolik let už ti sloužím“ – argument délky služby.

„Nikdy jsem neporušil žádný tvůj příkaz“ – argument poslušnosti.

„Mně jsi nikdy nedal ani kůzle“ – argument nespravedlivého odměňování.

„Ale když přišel tenhle tvůj syn (ne jeho bratr!), který s děvčkami prohýřil tvé jmění, dal jsi pro něho zabít vykrmené tele“ – tímto argumentem chce dokázat nejen nespravedlnost při odměňování, ale i to, že ten darebák si zaslouží méně než on, ne víc.

Z lidského hlediska si bratr stěžoval právem. To, co otec udělal, nebylo v určitém smyslu spravedlivé. Přesně o tom je však evangelium – Boží jednání podle nás není vždy „fér“. Nakonec bychom sotva mohli říci, že je to spravedlivé, když někdo nese důsledky špatných činů někoho jiného. A právě to se stalo Kristu – trpěl kvůli hříchům jiných lidí. Měli bychom být vděční, že se takto rozhodl, protože kdyby byl Bůh „spravedlivý“ a dal nám to, co jsme si zasloužili, jaký by byl náš úděl?

Stížnosti staršího bratra byly přirozené, ale ne správné. Jak je snadné chybujícím hlasitě připomínat jeho selhání. Ti, kdo udělali chybu, často potřebují (ale ne vždy) soucit, pomoc a pochopení, ne přísné pokárání. Jestliže je někdy potřeba ukázat Kristův charakter, je to ve chvíli, kdy máme projevit milosrdenství těm, kteří selhali – protože jsme vlastně selhali všichni.

Ondřej se dopustil hříchu vůči své manželce, svým dětem, své církvi i svému Pánu. Svého hříchu upřímně litoval a všichni mu odpustili. Ale když mu oznámili, že nemůže dál zastávat svou služebnost ve sboru, zanevřel a stěžoval si, že ono odpuštění nebylo skutečné. Proč po odpuštění musí dotyčný člověk ještě nést důsledek své chyby?

DOPORUČENÉ STUDIUM

Prostuduj si další příklady, kdy mezi sourozenci vznikly určité neshody. Diskutujte o tom, jaké to mělo následky.

Ráchel a Lea (Gn 30,15)

Er a Ónan (Gn 38,3-10)

Jótam a Abímelek (Sd 9,21)

Amnón, Támar a Abšalóm (2 S 13,14.15.32)

Šalomoun a Adónijáš (1 Kr 2,19-25)

Celý týden jsme hovořili o sourozencích. Ježíš vnáší do tohoto vztahu duchovní rozměr, který přesahuje pokrevní příbuzenský vztah bratrů a sester:

„(Ježíš) jim odpověděl: Kdo je má matka a moji bratři? Rozhlédl se po těch, kteří seděli v kruhu kolem něho a řekl: Hle, moje matka a moji bratři! Kdo činí vůli Boží, to je můj bratr, má sestra i matka.“ (Mk 3,33-35)

„Kdyby některý bratr nebo sestra byli bez šatů a neměli jídlo ani na den, a někdo z vás by jim řekl: Buďte s Bohem – ať vám není zima a nemáte hlad, ale nedali byste jim, co potřebují pro své tělo, co by to bylo platné? Stejně tak i víra, není-li spojena se skutky, je sama o sobě mrtvá.“ (Jk 2, 15-17)

„Když tvůj bratr zhřeší, jdi a pokárej ho mezi čtyřma očima; dá-li si říci, získal jsi svého bratra. Nedá-li si říci, přiber k sobě ještě jednoho nebo dva, aby ústy dvou nebo tří svědků byla potvrzena každá výpověď. Jestliže ani potom neuposlechne, oznam to církvi; jestliže však neuposlechne ani církev, ať je ti jako pohan nebo celník.“ (Mt 18,15-17)

Shrnutí

Rodinné neshody málokdy končí pouze sporem mezi dvěma lidmi. Negativní důsledky sporu často ovlivní mnohé další, někdy i celé generace.

VZOROVÉ DĚTI

Základní verš

„Už na chlapci se z jeho způsobu pozná, zda bude v jednání ryzí a přímý.“ Př 20,11

Hlavní myšlenka

Biblické dějiny svědčí o důsledcích, jaké přináší u dětí jejich rozhodnutí pro dobro nebo zlo. Vliv, jakým působí dospělí na citlivou dětskou mysl, rozhoduje o tom, jaký člověk z dítěte vyroste. Správná výchova v dětství je proto velmi důležitá.

Ježíš se stal dítětem. Na rozdíl od Adama a Evy se Ježíš narodil jako dítě zcela závislé na svých rodičích. Jeho pozemští rodiče byli poctěni důvěrou nebe. Josef a Marie vytvořili domov, ve kterém mohl Ježíš prospívat. „A Ježíš prospíval na duchu i na těle a byl milý Bohu i lidem.“ (L 2,52) I jako dospělý člověk stále pamatoval na potřeby dětí. Protože byl sám dítětem, věděl, co děti prožívají a mohl promlouvat k těm, které mu přinesli.

Když hebrejské matky přinesly své děti k Ježíši, aby jim požehnal, učedníci jim domlouvali a posílali je pryč. Kristus jim však pověděl: „Nechte děti a nebraňte jim jít ke mně; neboť takovým patří království nebeské.“ (Mt 19,14) To, co je dětem vlastní, potřebuje každý, kdo chce být v nebeském království. Tento týden se tedy budeme učit od dětí tomu, čemu by nás dospělí pravděpodobně nikdy nenaučili.

SAMUEL A SYNOVÉ ÉLÍHO

V tomto příběhu je nám velkým poučením protiklad mezi charakterem Samuela, syna Chanu a povahou Chofního a Pinchase, synů kněze Élího.

„Mládenček Samuel však prospíval a byl oblíben u Hospodina i u lidí.“ (1 S 2,26) „Synové Élího byli ničemníci, neznali se k Hospodinu.“ (1 S 2,12)

Jakého hříchu se dopouštěli synové Élího? 1 S 2,12-17.22

Synové Élího zneužívali svůj kněžský úřad a oddávali se svým touhám a vášním. I když Písmo zaznamenává, že Élí je za to káral, jeho výchovná napomenutí přišla příliš pozdě (PP 432-436). Bůh upozornil Élího, že kvůli jeho synům bude on i celý jeho dům potrestán. To bylo i obsahem prvního prorocství, které obdržel mladý Samuel, když mu Bůh řekl, že splní na Élím „všechno, co jsem ohlásil jeho domu, od začátku až do konce“ (1 S 3,12).

Bůh potrestal Élího za hříchy jeho dětí. Jak vážně tedy bere Bůh zodpovědnost rodičů? Jsou vzpurné děti vždy důsledkem špatné výchovy?

Chanu stálo mnoho úsilí, aby Samuela dobře vychovala. Zvítězila tam, kde Élí zřejmě prohrál (nemluvíme zde o manželce Élího). Písmo naznačuje, kde se asi Élí dopustil chyby. Když posel oznámil Élímu, že Pelištejci vzali truhlu smlouvy a zabili jeho dva syny, Písmo říká, že jakmile se posel „zmínil o Boží schráně, spadl Élí... a zemřel“ (1 S 4,18). Zdá se, že se ho víc dotkla zpráva o schráně, než o smrti jeho dvou synů! I když Bohu patří první místo, dokonce i před rodinou, mohl být Élí tak zaneprázdňený službou Bohu, že zanedbával své syny?

Samuel se stal velkým Božím mužem, ale při výchově svých vlastních dětí dopadl podobně (1 S 8,1-3). Jaké poučení si mohou rodiče vzít z těchto smutných příběhů?

DAVID – VZHLED MŮŽE KLAMAT

Bez ohledu na to, jak často dětem vyprávíme příběh o Davidovi a Goliášovi, nacházíme v něm mnohá poučení i pro dospělé – nejen o bezvýhradné důvěře, ale také o předsudcích vůči těm, o nichž si myslíme, že se pro určitý úkol nehodí.

David měl v úmyslu bojovat proti Goliášovi. Jaké námitky proti tomu měli následující lidé?

jeho starší bratr Elíab (1 S 17,28)

král Saul (1 S 17,33)

Goliáš (1 S 17,42-44)

Na základě vnějšího vzhledu se tyto námitky zdály velmi rozumné. Když však mluvíme o Bohu a víře, neměli bychom se nechat omezovat pouze naším rozumem. V případě Davida nám rozum jednoznačně říká, že se pro takový úkol nehodí. Ale Bůh, kterému sloužíme, je Bohem, jehož moudrost, moc a síla přesahují hranice lidského rozumu.

Které další příklady uvádí Písmo, kdy mládí a předpokládaná nezkušenost překvapily starší sourozence?

Psal se rok 1762. Malý chlapec oslavoval své páté narozeniny. Onoho rána dostal své první housle. Když k nim přišli na návštěvu otcovi přátelé, aby si spolu zahráli, chlapec se k nim chtěl přidat. „Ne, synku,“ řekl mu otec, „nemůžeš s námi hrát, dokud se alespoň několik hodin nebudeš učit hrát na housle.“ Malý chlapec odcházel pryč se slzami v očích. „No tak dobře,“ řekl otec, „ale hraj potichu, aby tě nikdo neslyšel.“ Po několika minutách všechny nástroje utichly, kromě chlapcových houslí. Všichni s úžasem poslouchali. Jak mohlo toto dítě, které nikdy nikdo neučil hrát na housle, zahrát tak těžkou skladbu tak krásně?

Pan Mozart byl skutečně šokován hudebním nadáním mladého Wolfganga.

Musíme být velmi opatrní, abychom si při hodnocení mladých a nezkušených lidí nevytvářeli předsudky.

Vzpomeňte si na Ellen Whiteovou. Churavějící, dospívající děvče s nedostatečným vzděláním. A přece byla povolána k prorocké službě. Čím se její zkušenost podobá Davidově zkušenosti s Goliášem?

DĚTI A MEDVĚDICE

„Odtud vystoupil do Bét-elu. Když byl na cestě, vyšli z města malí chlapci, pošklebovali se mu a pokřikovali na něj: Táhni, ty s lysinou, táhni, ty s lysinou!“ (2 Kr 2,23)

Elíša zasvětil svůj život službě duchovním potřebám svého národa. Když začínal, skupina malých chlapců vyběhla z Bét-elu a posmívala se mu. Jejich slova: „Pojď nahoru, pojď nahoru!“ (tak anglický text) naznačují, že zřejmě něco věděli o Eliášově nanebevzetí. Byla to velmi vážná a svatá chvíle. Tito chlapci se nyní obrátili na Elíšu a uštěpačně ho vyzývali, aby také vystoupil do nebe.

Za jednáním těchto chlapců se skrývá vliv:

– satana

„Chlapci byli pod vlivem satana, který chtěl udělat to, co bylo v jeho silách, aby zmařil účinek předchozí slavnostní chvíle. Satan nechtěl dovolit, aby tato událost zanechala hluboký dojem na lid celé země.“ (2 BC 856)

– rodičů

„Eliáš byl vzat do nebe a jeho plášť zůstal Elíšovi. V této chvíli se bezbožní chlapci, kteří se od svých rodičů naučili pohrdat Božím mužem, pustili za Elíšu a posměšně křičeli: Táhni, ty s lysinou, táhni, ty s lysinou!“ (EW 247.248)

Jak na to reagoval Elíša? Modlil se za ně? Nastavil jim svou tvář? Vyzýval je k pokání? 2 Kr 2,24

„Strašný soud, který je stihl, byl od Boha. Po této události Elíša již nikdy neměl problémy. Za padesát let, co vcházel a vycházel bránou Bét-elu a chodil z města do města, procházel davy horších, bezohlednějších, lenošících a zhýralých mladých lidí. Ale nikdo se mu již neposmíval za to, že je prorokem Nejvyššího. Tento jediný případ tvrdé přísnosti na začátku jeho poslání stačil k tomu, aby mu lidé prokazovali úctu do konce života.“ (5 T 44)

Ať se nám zdá tento případ jakkoli krutý, je vážným varováním pro ty, kteří pohrdají svatými věcmi nebo zesměšňují ty, které Bůh povolal. Můžeme se i my dnes dopustit tohoto hříchu?

MALÉ DĚVČÁTKO

„Kdyby se můj pán dostal k proroku, který je v Samaří, ten by ho jistě malomocenství zbavil.“ (2 Kr 5,3)

Naamána, velitele vojska aramejského krále postihla nevyлéčitelná choroba. Malé děvčátko, zajaté jeho vítěznou armádou vědělo, kdo mu může pomoci. „Kdyby se můj pán dostal k proroku, který je v Samaří, ten by ho jistě malomocenství zbavil.“ Jakou úžasnou důvěru mělo toto děvčátko v moc svého Boha, a to i poté, co bylo při vpádu aramejských vojsk odvléčeno do zajetí. Tehdy mohlo velmi lehko začít pochybovat nejen o moci, ale i o existenci Boha, kterému sloužilo.

Naamán se pokořil a hledal pomoc u „cizího“ Boha. Co by se stalo, kdyby nebyl uzdraven? Co by pověděl děvčátko, které mu dalo špatnou radu?

Toto malé děvčátko nejenže svědčilo Naamánovi a jeho družině, ale dodnes zůstalo symbolem těch, kteří i v době největšího neštěstí zůstanou věrní a pevní.

„Pustošící aramejská armáda se vrhla na její bezmocný národ a ona, i když se ničím neprovinila, stala se jednou z obětí. Byla odvléčena do cizí země. Během jediného dne přišla o svůj domov, svého otce a matku, o své bratry a sestry a o všechno, co až doposud obohacovalo její život. A jako vrchol všeho přišla i o svobodu... Navzdory tomu, že byla oloupena o všechno svůj majetek, zůstal jí poklad, na kterém doslova lpěla. Díky Bohu, jsou i hodnoty, které se nedají žádnou fyzickou silou ani násilím ukrást. Život nám může přivřít těžké chvíle... Ale toto mladé děvče z vlastní zkušenosti poznalo něco lepšího. Vědělo o pokladu, který nám nemůže ukrást žádná síla, ať je jakkoli velká a krutá.“ (Covis G. Chapell, *Feminine Faces*), (viz také kniha *Proroci a králové*, str. 160-163)

Tato mladá dívka, jejíž jméno Písmo ani neuvádí, se i v neštěstí pevně držela víry, v níž vyrůstala. Které faktory v její výchově napomohly tomu, že se navzdory vnějším okolnostem nejen držela své víry, ale také o ní přesvědčivým způsobem svědčila? Co děláme pro to, aby se naše děti zachovaly podobným způsobem?

JÓŠIJÁŠ

„Nebyl mu podoben žádný král před ním, který by se obrátil k Hospodinu celým svým srdcem a celou svou duší a celou svou silou a činil vše podle zákona Mojžíšova. A ani po něm nepovstal žádný jemu podobný.“ (2 Kr 23,25)

Izraelský národ doposud neměl takového krále. Když Jóšijáš začal kralovat, měl pouze osm let. Téměř celý záznam jeho jednatřicetileté vlády, jak je zachycen ve 2. Královské, mluví o jeho snaze vykořenit pohanské zvyky a obnovit uctívání pravého Boha. V 2 Kr 23,3 je napsáno, že král uzavřel smlouvu s Hospodinem, že „budou následovat Hospodina a zachovávat jeho příkazy, svědectví a nařízení“.

Jak reagoval lid na Jóšijášův slib? Jaký vliv má vůdce na duchovní život těch, které vede?

Přečti si 2 Kr 23, kde je zpráva o tom, jaké reformy Jóšijáš zavedl. Všimni si, kam všude pohanské zvyky pronikly! V samotném chrámu se uctívají pohanští bohové, dokonce někteří kněží slouží Baalovi, slunci, měsíci a hvězdám (2 Kr 23,4.5). Jak mohl vyvolený národ, který dostal tak jasné varování, padnout tak hluboko? Myslíš si, že se to stalo najednou nebo postupně? Dokážeš si představit, že by se něco takového stalo dnes v naší církvi? Nejsme též zaslepení?

Podle 2 Kr 22 to byla „kniha zákona“, která inspirovala Jóšijáše učinit takové radikální změny. Když tuto knihu zákona četli Jóšijášovi poprvé, „roztrhl své roucho“ (2 Kr 22,11). Král věděl, že lid vůbec nerespektuje to, co je napsáno v knize zákona. Pohroma je téměř jistá. A tak, na základě Božího slova, začal v celém národě reformu. Není pochyb o tom, že těm, kteří si zvykli na pohanskou modloslužbu, se to nelíbilo. Jóšijáše však nic nezastavilo v díle, které považoval za správné.

Jóšijášova reforma pohromu neodvrátila. Bůh mu to předem řekl (2 Kr 22,18- 20). Jóšijáše to však neodradilo. Co se z tohoto příběhu můžeme naučit o poslušnosti Boha bez ohledu na to, jak vše skončí?

DOPORUČENÉ STUDIUM

Zkus si přečíst následující verše tak, jako bys je četl poprvé.

„V tu hodinu přišli učedníci k Ježíšovi s otázkou: Kdo je vlastně největší v království nebeském? Ježíš zavolal dítě, postavil je doprostřed a řekl: Amen, pravím vám, jestliže se neobráteíte a nebudete jako děti, nevejdete do království nebeského. Kdo se pokoří a bude jako toto dítě, ten je největší v království nebeském.“ (Mt 18,1-4)

Diskusní otázky

1. Ježíš neřekl, že být jako malé dítě je „dobrý nápad“, ale že musíme být jako ony. Jinak nikdy nevejdeme do Božího království. To jsou silná slova. Proč je tak důležité být jako děti?
2. Každé přirovnání je v něčem nedokonalé. V které oblasti není vhodné být jako dítě? Které dětské vlastnosti by křesťan mít neměl?
3. Byly děti, o kterých mluvil tento úkol, víc ovlivněné dědičností nebo prostředím, ve kterém vyrůstaly? Dědičnost změnit nemůžeme, prostředí – jako rodiče – ano. Diskutujte o tom, jak dát dětem co nejlepší duchovní společenství.
4. Všichni víme, že jsme ovlivňováni tím, co slyšíme, vidíme a čteme. Rodiče by měli sledovat, čemu se věnují jejich děti. Jaké kroky mohou rodiče podniknout, aby se přesvědčili, zda se jejich děti nevěnují něčemu, co by mohlo být pro ně překážkou duchovního růstu, a to zvláště ve věku, kdy se samy rozhodují, kterou cestou půjdou?

Shrnutí

Rodiče mohou vést své děti od kolébky až po kříž, ne dále. U kříže se každý musí rozhodnout sám. Tento úkol nám chtěl ukázat, jak velmi mohou rodiče u malých dětí ovlivnit to, jak se rozhodnou v dospělosti.

OSOBNÍ ZAPOJENÍ

Základní verš

„Jak líbezná je, když po horách jdou nohy toho, jenž poselství nese a ohlašuje pokoj, jenž nese dobré poselství a ohlašuje spásu.“ (Iz 52,7)

Hlavní myšlenka

Většina křesťanů se nejraději dělí o svou víru tím nejméně náročným způsobem: roznášením letáků, finančním příspěvkem na určitý misijní projekt, vydáváním krátkého svědectví v autobuse, ve vlaku atd. Mají dobrý pocit z toho, že se zapojili do Božího díla.

Ovšem jít a osobně přivést lidi k Ježíši, oddělit část svého volného času, vzdát se toho, co jsme chtěli věnovat sami sobě a využít tuto dobu na to, abychom přivedli další lidi ke Kristu – to nás už tolik neláká.

Evangelizace. Jeden německý přistěhovalec, pracující blízko města Otsego ve státě Michigan, se jednou v sobotu vypravil do města, aby se nechal ostříhat. K jeho velkému překvapení jediné holičství ve městě mělo v sobotu zavřeno. Na dveřích visela otvírací doba: pondělí až pátek. Když se tam potom v týdnu vrátil, ptal se, proč mají v sobotu, kdy je nejvíc zákazníků, zavřeno. „Jsem adventistou sedmého dne a také pocházím z Německa,“ dostal nečekanou odpověď.

Nyní mohl holič dát mladému muži leták nebo se s ním mohl domluvit na dalším setkání. Rozhodl se svědčit tou nejúčinnější metodou – pozval ho k sobě domů na večeři. Věnoval mu svůj čas, svou energii, sama sebe. Z tohoto náhodného setkání vzniklo přátelství a mladý člověk byl po nějaké době pokřtěn.

Toto je skutečné vydávání svědectví!

SPUSTILI HO ZE STŘECHY

„Protože se pro zástup nemohli k němu dostat, odkryli střechu tam, kde byl Ježíš, prorazili otvor a spustili dolů nosítka, na kterých ochrnutý ležel.“ (Mk 2,4)

O čtyřech mužích, kteří přinesli ochrnutého k Ježíši, toho mnoho nevíme. Byli to jeho příbuzní nebo přátelé? Ať už je to jakkoli, prostě se rozhodli, že mu pomohou. Ne sobě, ale ochrnutému člověku, který ztratil jakoukoli naději. Vyšplhali proto na střechu, otevřeli ji a nemocného člověka spustili rovnou k Ježíšovým nohám.

Diskutujte o svých přátelích! Mluvte o svých vlastních možnostech! Mluvte o touze přivést někoho k Ježíši. Představte si, že každý, kdo věří v Krista, by toužil přivést všechny ke Kristu!

V pátém verši Marek říká: „Když Ježíš viděl jejich víru.“ Na Ježíše velmi zapůsobila víra těchto čtyř mužů. Ochrnutému řekl: „Synu, odpouštěj se ti hříchy!“ Podle textu to byla víra těchto čtyř mužů (nejen ochrnutého), která povzbudila Ježíše udělat něco pro nemocného. Co nás chce tento příběh naučit o naší úloze přiblížit Boha jiným?

„Přátelé ho na jeho žádost vynesli na střechu domu, odkryli ji a spustili nemocného k Ježíšovým nohám. Spasitel přerušil kázání. Pohlédl na jeho tvář a v očích, které se k němu upíraly, vyčetl prosbu. Rozuměl mu, vždyť k sobě tohoto zmateného a pochybujícího muže sám přivolał. Ještě když ochrnutý ležel ve svém domě, Spasitel působil na jeho svědomí... Ježíš sledoval, jak první záblesk víry přerostl v opravdové přesvědčení, že on jediný může hříšníkovu pomoci. Viděl, že s každým pokusem dostat se do jeho blízkosti víra postiženého sílila.“ (TV 167; 181)

V tomto příběhu působí tři různé faktory: přátelé, kteří přinesli nemocného k Ježíši, ochrnutý, který toužil po Ježíši, a Kristus, který uzdravuje a zachraňuje. Jakým způsobem popisuje tento příběh evangelizaci?

OCHRNUÝ U RYBNÍKA

„V Jeruzalémě je u Ovčí brány rybník, hebrejsky zvaný Bethesda, a u něho pět sloupořadí. V nich lehávalo množství nemocných, slepých, chromých a ochrnutých čekajících na pohyb vody. Byl tam i jeden člověk, nemocný již třicet osm let.“ (J 5,2.3.5)

Jen stěží si dokážeme představit osmatřicet let nemocného člověka, který nemá nikoho, kdo by mu pomohl dostat se do vody! To, že zůstal ležet sám, když se jiní tlačili, aby byli ve vodě první, velmi výmluvně svědčí o hříšné a sobecké lidské přirozenosti. I tento člověk, podobně jako ochrnutý z Mk 2, potřeboval přátele. Neměl však nikoho. Proto přichází samotný Ježíš, velký lékař.

Ochrnutý neměl nikoho, kdo by ho donesl k Ježíši, proto Spasitel přichází za ním. Jestliže neuděláme svůj díl práce, můžeme se spoléhat na to, že Pán to udělá za nás a bez nás?

Když Ježíš uzdravil nemocného, řekl mu: „Vstaň, vezmi lože své a chod!“ (verš 8) Stalo se to v sobotu. Židé ho viděli, jak nese své lůžko. Obvinili ho, že přestoupil zákon. Řekli mu: „Je sobota, a proto nesmíš nosit lože.“ (verš 10) Místo toho, aby je naplnil úžas nad tím, že je zdrav, a radovali se spolu s ním, mysleli na „zákon“. I když to Písmo neříká, lehko si lze domyslet, že ti, co ho nyní obviňovali z přestoupení soboty, byli právě těmi, kteří ho nechali ležet na kraji rybníka a vůbec je nenapadlo pomoci mu dostat se do vody.

Může se nám adventistům stát, že se zachováme jako tito Židé? Měli bychom se podívat sami na sebe a zeptat se: Pomáhám lidem najít Krista, aby jej mohli lépe poznávat? Nepodobám se těm, kteří myslí na zákon do té míry, že přitom zapomenou na Krista?

OSOBNÍ VZTAH – BRATRANEC, BRATR, PŘÍTEL

„Hle, beránek Boží, který snímá hřích světa.“ (J 1,29)

Ježíš byl několikrát představen jako Mesiáš; muži, kteří to viděli, nemuseli váhat... Našli jsme Mesiáše!... Našli jsme Mesiáše!... Našli jsme Mesiáše!...

Doplňte prázdná místa a všimněte si, jak rychle se dobrá zpráva šířila od jednoho člověka ke druhému.

„Druhého dne tam byl opět Jan s dvěma ze svých učedníků. Spatřil _____, jak jde okolo, a řekl: Hle, beránek Boží.“ (J 1,35.36) „Vyhledal nejprve svého bratra _____ a řekl mu: Nalezl jsem Mesiáše.“ (v. 41; 42) „Druhého dne se Ježíš... Vyhledal _____.“ (v. 43; 44) „Filip zase vyhledal _____ a řekl mu: Nalezli jsme toho, o němž psal Mojžíš v Zákoně i proroci, Ježíše, syna Josefova z Nazareta.“ (v. 45; 46)

Ne každý reagoval na Ježíše v jeho době takto pozitivně. Stejně zázraky, které pomohly jedněm k obrácení, druhé ještě víc zatvrdily proti Kristu (viz J 11). Co je příčinou toho, že stejné poselství vyvolává u lidí rozdílnou odezvu?

Tato zpráva o Ježíšových prvních učednících nám chce ukázat, jak důležité je osobní svědectví. Mnozí z těch, kteří se s Ježíšem setkali, začali hned o něm vyprávět druhým.

Když Ježíš žil na této zemi, lidé se s ním osobně setkávali. Ti, kteří ho nyní poznávají, nesetkávají se s ním tak, jako jeho učedníci. Přicházejí k němu prostřednictvím moci Ducha svatého a Božího slova. V mnoha případech to však bylo osobní svědectví, které jako první v člověku vzbudilo touhu po Kristu. Ti, kteří chtějí poznat Ježíše, o něm musí vyprávět druhým. Vždyť křesťané právě takový příkaz dostali.

Jeden mladý muž našel Krista a poznal adventistické poselství skrze osobní svědectví člověka, který o dva roky dříve odešel z církve. Řekli jsme, že osobní svědectví je velmi důležité. Má vydávání osobního svědectví nějaké hranice nebo omezení? Jaké? Jak důležité je osobní přístup při vydávání svědectví?

POSEDLÝ CHLAPEC

„Chlapečův otec rychle vykřikl: Věřím, pomoz mé nedověře!“ (Mk 9,24)

Jaký zvláštní výkřik plný protikladu! „Věřím, pomoz mé nedověře!“ Nebo: „Věřím, ale pomoz mi věřit a důvěřovat víc, než věřím.“

Na koho se chlapečův otec nejprve obrátil o pomoc? Mk 9,18

Všimněte si, komu Ježíš adresoval svou odpověď: „Pokolení nevěřící!“ „Když Ježíš vyslovil tato slova, nemyslel zřejmě na otce posedlého chlapce. Víra tohoto otce nebyla totiž jedinou překážkou uzdravení jeho syna. Chyba byla především na straně učedníků a je zřejmé, že Spasitel myslel na ně.“ (5 BC 633)

Vyslyšená a nevyslyšená modlitba. Pokud tento příběh nepochopíme v kontextu celého Písma, může vzbudit určité rozpaky. Kolik věrných křesťanů se už modlilo za uzdravení, včetně apoštola Pavla – 2 K 12, a jejich modlitba nebyla vyslyšena, jak doufali. Z toho logicky vyplývá otázka: „Je to moje chyba, protože nemám dostatek víry?“

Ježíš řekl, že „všechno je možné tomu, kdo věří“ (Mk 9,23), ale neřekl, že vše je zajištěno pro toho, kdo věří. To je velký rozdíl. Ježíš mluví o možnosti, ne o záruce. I když Bible mluví o důležitosti víry, víra nezaručuje, že modlitba bude vyslyšena vždy tak, jak si to představujeme. V tomto případě, i když jde o posedlé dítě, Ježíš vlastně řeší problém víry a odevzdanosti. Neslibuje, že když budeš mít dostatek víry, všechny tvé modlitby budou vždy vyslyšeny tak, jak si to přeješ.

Křesťanská rodina navzdory mnoha modlitbám a slzám ztratila v důsledku nemoci malé dítě. Jak můžeš pomoci rodičům neobviňovat se za smrt dítěte pro nedostatek víry?

ŠPATNÝ PŘÍKLAD

„Tehdy řekl svým učedníkům: Žeň je velká, dělníků málo. Proste proto Pána žně, ať vyšle dělníky na svou zeň!“ (Mt 9,37.38)

Příkaz zní jasně. Dělníci však nepracovali tak efektivně a poctivě, jak by očekával jejich Pán. Žel, křesťanské dějiny dokazují, jak reálný je tento problém. Samotná Bible uvádí příklady, kdy svědectví nebylo vždy takové, jaké by mělo být.

Jaká skupina byla podle Mk 10,13 utlačována?

Povšimněme si Ježíšovy odpovědi: „Nechte děti přicházet ke mně, nebraňte jim, neboť takovým patří království Boží. Objímal je, vzkládal na ně ruce a žehnal jim.“ (Mk 10,14.16)

S jakou naléhavou prosbou přišla kenaanská žena za Ježíšem u Mt 15,22?

Jaká byla reakce učedníků? „Jeho učedníci přistoupili a žádali ho: Zbav se jí, vždyť za námi křičí!“ Navzdory tomu, o co ho učedníci žádali, jí Ježíš řekl: „Ženo, tvá víra je veliká; staň se ti tak, jak chceš. A od té hodiny byla její dcera zdráva.“ (Mt 15,23b.28)

Beznadějná situace dovedla slepého Bartimaia téměř k zoufalství. Sedl si vedle cesty a žebal. Co začal volat, když se dozvěděl, že se blíží Ježíš? Mk 10,47

Ti, kteří měli pomáhat, byli opět překážkou. Napomínali Bartimaia, aby byl potichu. „Mnozí ho napomínali, aby mlčel. On však tím více křičel: Synu Davidův, smiluj se nade mnou! Ježíš se zastavil a řekl: Zavolejte ho!“ (Mk 10,48.49) I tentokrát Ježíš nedal na ty, kteří si mysleli, že mu pomáhají.

Všichni jsme vyzváni k tomu, abychom byli Kristovými osobními svědky. Co udělat pro to, aby naše svědectví bylo účinnější? Nestává se nám někdy, že se postavíme Kristu do cesty jako učedníci v dnešním příběhu?

DOPORUČENÉ STUDIUM

Prostuduj si následující odstavce. Zjistíš, proč se síly temnoty tak velmi snaží zmařit mocné svědectví.

1. Každý, kdo přišel k Ježíši, byl tělesně i duševně uzdraven. Proto se satan snažil zabránit lidem přijít k Ježíši. „Odpověděl jim: Jděte, zvěstujte Janovi, co jste viděli a slyšeli: Slepi vidí, chromí chodí, malomocní jsou očišťováni, hluší slyší, mrtví vstávají, chudým se zvěstuje evangelium.“ (L 7,22)
2. Ti, co přišli k Ježíši, byli nejen uzdraveni, ale poznali Ježíše a tím i Boha. „Jsem to já, kdo svědčí sám o sobě; a svědčí o mně také Otec, který mě poslal.“ (J 8,18)
3. Vzpomeňme si na malomocného, který byl uzdraven (Mk 1,40-45). Tento příběh dokazuje, že nelze hovořit o tom, co pro nás Ježíš udělal. I když mu Ježíš přikázal, aby to nikomu neřikal, „on však odešel a mnoho o tom vyprávěl a rozhlašoval...“ (Mk 1,45)

V části na čtvrtek jsme si připomínali zlé svědky, kteří lidem bránili přijít k Ježíši. Byli však i takoví, kteří přišli za Ježíšem z nečistých pohnutek. Uveďme dva příklady:

1. Jidášova zrada (Mk 14,43-46) – „Jeho zrádce s nimi domluvil znamení. Řekl jim: Kterého políbím, ten to je; toho zatkněte a pod dozorem odvedte.“ (Mk 14,44)
2. Příběh o cizoložnici (J 8,1-11) – „V zákoně nám Mojžíš přikázal takové kamenovat. Co říkáš ty? Tou otázkou ho zkoušeli, aby ho mohli obžalovat.“ (J 8,5.6) Tito náboženští představitelé přivedli někoho k Ježíši, ale jaký byl jejich záměr!

Shrnutí

Křesťanům byla dána obrovská přednost, největší jakou kdy lidé dostali – mohou spolupracovat s Kristem při záchraně lidí. Je velmi důležité, aby toto své povolání vzali vážně a nestáli v cestě při naplňování jeho plánů.

VELCÍ MODLITEBNÍCI

Základní verš

„Když i vy nám budete nápomocni svými modlitbami. A tak, když nám mnozí vyprosili milost, budou za nás mnozí také děkovat.“ (2 K 1,11)

Hlavní myšlenka

I když jen stěží rozumíme všem zákonitostem modlitby, přesto nás Písmo vede k tomu, abychom se modlili. Z hloubi svého srdce a vytrvale se věrní mužové a ženy upřímně modlili za uzdravení, vysvobození, odpuštění, za propuštění ze žaláře a přimlouvali se za druhé. A Pán ve své moudrosti a ve svém čase odpovídal podle své vůle. Stejně tak to činí i dnes.

„Recept“ na úspěch! Skupina odborníků, zaměřených na to, jak dosáhnout úspěchu, pozvala známého adventistického kazatele, aby vyprávěl o tom, jak žít skutečným křesťanským životem. „Nevykládejte nám prosím nic takového, jako že je třeba číst Bibli a modlit se,“ žádal jeden z účastníků. „Radši nám dejte nějaké praktické rady.“ Kazatel mu odpověděl: „Lituji. To je jediný recept na úspěch, který znám. Ostatní rady nevedou k cíli. Nic jiného vám proto poradit nemohu.“

Je velmi důležité si uvědomit, že jedině upřímná a vytrvalá modlitba je zdrojem síly pro křesťanský život. Bez ní nedosáhneme ničeho. Mocí Ducha svatého mohou být na modlitbě obdařeni jen ti, kteří si uvědomují svou vlastní bezmocnost a úplnou závislost na Duchu svatém. Jedině Bůh je skutečným zdrojem síly v našem každodenním zápase se sebou samým, s hříchem a s mocnostmi zla. Bojovat proti nim ve své síle a bez modlitby, která nás vede k Bohu, se podobá snaze sestřelit prakem kosmickou raketu.

„PRODLUŽ MI ŽIVOT!“ (2 Kr 20,1-4)

„Izajáš ještě nevyšel z vnitřního dvora, když se k němu stalo slovo Hospodinovo: Vrať se a vyřídíš Chizkijášovi, vévodovi mého lidu: Toto praví Hospodin, Bůh Davida, tvého otce: Vyslyšel jsem tvou modlitbu, viděl jsem tvé slzy. Hle, uzdravím tě.“ (2 Kr 20,4.5a)

Chizkijáš nastoupil na trůn s rozhodnutím ušetřit Judu hrozného údělu, který postihl severní království pro jeho odpadnutí. V jižním království urychleně zavedl potřebné reformy. Začal obnovou dlouho zanedbávaných chrámových služeb. Jak se však často stává, z důvodů, kterým mnohdy nerozumíme, najednou král onemocněl. „V oněch dnech Chizkijáš smrtelně onemocněl.“ (2 Kr 20,1) Od Boha dostal poselství, že zemře.

Navzdory tomu, že mu sám Bůh řekl „zemřeš“, se Chizkijáš modlil za uzdravení. Nebylo to z jeho strany troufalé žádat Boha o změnu jeho rozhodnutí? Co nám tato událost říká o možnostech modlitby?

2 Kr 20 zaznamenává nejen Chizkijášovo zázračné uzdravení, ale i jeho setkání s babylónskými posly, kteří přišli na diplomatickou návštěvu a přinesli mu dar. Ve chvíli, kdy měl Chizkijáš srdce naplněné pýchou a marnivostí, jim „ukázal celou svou klenotnici, stříbro a zlato, různé balzámy, výborný olej i svou zbrojnici a všechno, co se nacházelo mezi jeho poklady. Nebylo nic, co by jim Chizkijáš ve svém domě a v celém svém vladařství nebyl ukázal.“ (2 Kr 20,13) Bible říká, že to udělal proto, že „se jeho srdce stalo domýšlivým“ (2 Pa 32,25). V důsledku tohoto neuváženého činu Bůh předpověděl pohromu, která zasáhne celý národ. Jaká ironie osudu, že Chizkijáš v době, kterou mu Bůh zázračně daroval, udělal takovou osudovou chybu.

Bůh zázračně vyslyšel Chizkijášovu modlitbu. Král však velmi brzy zapomněl, jak moc je závislý na Bohu. Většina z nás neprožila takovouto zvláštní zkušenost, jako Chizkijáš. Přesto jsme však i my stejně závislí na Bohu jako on. Jak často máme sklon na to velmi rychle zapomínat. Co můžeme udělat pro to, abychom se vyvarovali chyby krále Chizkijáše?

„UŠETŘI MŮJ LID!“ (Ex 32,30-32)

„Můžeš jim ten hřích ještě odpustit? Ne-li, vymaž mě ze své knihy, kterou píšeš!“ (Ex 32,32)

V původním hebrejském textu je v tomto verši vyjádřena úžasná pravda o spasení. Hebrejský výraz „nasa“, překládaný jako „odpust“, doslova znamená „pozvednout, nést, vzít“. Když Izajáš předpovídá Kristovu smrt na kříži, dvakrát používá tento výraz: „Byly to však naše nemoci, jež nesl (nasa)... On nesl (nasa) hřích mnohých.“ (Iz 53,4.12)

Také zde, v této známé modlitbě, říká Mojžíš Bohu: „Nyní však, jestli můžeš, nes (nasa) jejich hřích...“ Protože Mojžíš pochopil plán spasení a princip Kristova kříže, prosí, aby sám Bůh nesl hřích svého lidu. To je jasné vyjádření podstaty evangelia! V tomto textu, mnoho staletí před ukřižováním, a dokonce ještě dříve, než byla postavena pozemská svatyně, se setkáváme s jasným vyjádřením principu zástupné oběti. Sám Bůh nese odplatu za hříchy svých stvořených bytostí.

Kdy a jak Bůh odpověděl na Mojžíšovu modlitbu? Kdy a jak nesl Bůh jejich hřích?

Mnozí bibliční komentátoři zde představují Mojžíše ve zvláštní roli prostředníka jako předobrazu Kristovy prostřednické služby (Ř 8,34; Žd 7,25). Když Mojžíš sestoupil z hory, poté, co se přimlouval za Izrael, jeho tvář zářila. „Tato božská záře byla symbolem odpuštění, jehož byl Mojžíš viditelným prostředníkem a zástupcem jediného pravého Orodovníka.“ (PP 239)

Uvažuj, co to znamená, že Bůh sám – v osobě Ježíše Krista – nesl odplatu za naše hříchy! Co nám to říká o marnosti snahy zachránit se sami?

„NAVRAŤ SVŮJ LID!“ (Da 9,15-19)

„Panovníku, nechť se prosím podle tvé veškeré spravedlnosti odvrátí tvůj hněv a tvé rozhořčení od tvého města Jeruzaléma, tvé svaté hory, neboť pro naše hříchy a viny našich otců je Jeruzalém a tvůj lid tupen všemi, kteří jsou kolem nás.“ (Da 9,16)

Zastánce zdravotní reformy, vykladač snů, schopný státník, skvělý pisatel, ten, kdo dokázal rozluštit tajemný nápis – Daniel. Přece však byl především mužem modlitby.

V Da 9 je zaznamenána jedna z nejpozoruhodnějších modliteb. Daniel se v ní přimlouvá za svůj národ v otroctví, za národ, jehož chrám byl zničen.

Co přivedlo Daniele k tomu, že se rozhodl modlit za svůj národ? Da 9,2-4

Kromě toho, že byl mužem modlitby, byl Daniel také mužem Božího slova. Na základě studia Písma pochopil, za co se má modlit, v tomto případě za obnovu Božího lidu a národa. Tento jednoduchý příklad ukazuje, že potřebujeme obojí – modlit se i studovat Písmo.

Všimni si také jádra Danielovy modlitby. I když víme, že se Daniel nedopustil žádné nemorálnosti, v celé modlitbě mluví v první osobě množného čísla. To znamená, že i když byl velkým Božím mužem a prorokem, naprosto se ztotožňuje se svým národem. „Zhřešili jsme... provinili se... neposlouchali jsme tvé služebníky proroky... neprosili jsme Hospodina, svého Boha, o shovívavost... zhřešili jsme.“

Proč se Daniel modlí zrovna takto? Možná mu jeho národ tak velmi přirostl k srdci, že automaticky spojuje svůj úděl s údělem celého národa. Pravděpodobnější však je, že si Daniel uvědomuje, že jsme všichni zhřešili a jsme daleko od Boží slávy. Každý je vinen. Bezprostředně po této modlitbě pokání je Danielovi zjeveno prorocktví o sedmdesáti týdnech, které mluví o Ježíši jako o tom, kdo vezme na sebe vinu všech lidí.

Velmi rychle si všimneme chyby kazatele, představitelů církve nebo kohokoli jiného. Co se však ohledně tohoto problému můžeme naučit od Daniele?

„ODPUŠŤ MI MŮJ VELKÝ HŘÍCH!“ (Ž 51,3-6)

„Smiluj se nade mnou, Bože, pro milosrdenství svoje, pro své velké slitování zahraď moje nevěrnosti.“ (Ž 51,3)

Žalm 51, který je znám jako žalm pokání, napsal David poté, co se dopustil velkého hříchu s Batšebou. Dopustil se cizoložství a vraždy. Tento žalm napsal v mučivé úzkosti, kdy cítil odpor k sobě samému. Protože byl vůči Bohu upřímný, Duch svatý mu pomohl najít cestu zpět k Bohu.

„Je to modlitba za odpuštění a posvěcení prostřednictvím Ducha svatého. Prosby provádí sliby vděčnosti za Boží milosrdenství i naděje do budoucnosti. Žádný jiný starozákonní text nepopisuje upřímné pokání hříšníka, který se spoléhá na Boží odpouštějící a obnovující moc tak jasně, jako tato Davidova zkušenost.“ (3 BC 755)

Které verše v tomto žalmu ukazují, že David činil pokání? Jaká je souvislost mezi pokáním a odpuštěním?

I když pokání samo o sobě nepřináší žádné zásluhy, je to jediná věc, kterou můžeme Bohu přinést. Pokání je vlastně uvědomění si, že sami skutečně nemáme nic, co bychom mohli Bohu dát. Je to vědomí toho, že nemůžeme udělat nic pro svou vlastní spásu. Všechno, co můžeme udělat, je přiznat si svůj hřích a prosit o odpuštění. To je pokání. Bez něho Bůh nemůže udělat pro naši záchranu nic. Ne proto, že by snad trest za náš hřích ještě nebyl zaplacen, ale proto, že když my činíme pokání, uvědomujeme si svou naprostou bezmocnost a potřebu Boží záchranu. Pokáním hříšník vlastně přiznává, že potřebuje, aby Bůh pro něho udělal to, co on nikdy sám pro sebe udělat nemůže. Skutečné pokání svědčí o tom, že člověk pochopil pravdu o spasení vírou.

Prvním hříchem nebylo ani cizoložství, ani žádostivost, ani lakomství, ale pýcha. Dodnes je to jeden z nejnebezpečnějších hříchů, protože na rozdíl od ostatních se ve společnosti toleruje. Proč je pýcha a sebevyvyšování tak nebezpečné? Může pyšný člověk plný sebespravednosti prožívat skutečné pokání?

„VYSVOBOĎ PETRA Z VĚZENÍ!“ (Sk 12,5)

„Petra tedy střežili ve vězení a církev se za něj stále modlila k Bohu.“ (Sk 12,5)

Podle Bible bylo Petrovo nadpřirozené vysvobození z vězení přímou odpovědí na modlitby církve. Jestliže někdo v té chvíli modlitby skutečně potřeboval, pak to byl právě apoštol Petr.

Za prvé, byl to právě Herodes, který dal uvěznit Petra, ale který také „dal mečem popravit Jakuba“ (Sk 12,2). Petrova budoucnost proto nevypadala příliš růžově. Za druhé, kromě toho, že byl v žaláři, byl Petr „mezi dvěma vojáky, spoután dvěma řetězy, a strážě před dveřmi hlídalý vězení“ (v. 6). Neexistovala naděje na útěk. Za třetí, Herodes ho chtěl držet ve vězení až do velikonoce a potom ho „veřejně soudit“ (v. 4). Tato chvíle se rychle blížila (v. 6).

Petr, navzdory své velmi tíživé situaci, dělá ve vězení něco velmi zajímavého.

Sk 12,6 Co nám to říká o jeho víře?

Petr, i když věřil, že ho Pán vysvobodí, nečekal, že se to stane právě takto. Až když ho anděl vyvedl ven a ocitl se na ulici, Petr se „probral“ a uvědomil si, že to nebylo vidění. (v. 9-11)

Je zvláštní, že Petra tento zázrak nesmírně překvapil. Vždyť je to člověk, který strávil tři a půl roku s Ježíšem a byl jedním z jeho nejbližších učedníků. Petr byl svědkem toho, když byli vzkříšeni mrtví, slepí viděli, nemocní byli zázračně uzdravováni a lidé posedlí démony vysvobozeni. Byli to ještě neuvěřitelnější zázraky, než to, co se právě stalo jemu. A přece byl tolik překvapen!

Nebyl to jen apoštol Petr, kdo byl překvapen. Představte si ubohé vojáky, kteří zjistili, že jejich zajatec utekl. Herodes je za to přikázal popravit (v. 19), což byl vlastně výsledek Bohem vyslyšených modliteb prvních křesťanů. Jak bychom měli chápat nešťastný úděl vojáků z křesťanského pohledu?

DOPORUČENÉ STUDIUM

V Mt 6,9-13 je zaznamenána Ježíšova modlitba: „Otče náš, jenž jsi na nebesích, buď posvěceno tvé jméno. Přijď tvé království. Staň se tvá vůle jako v nebi, tak i na zemi. Náš denní chléb dej nám dnes. A odpusť nám naše viny, jako i my jsme odpustili těm, kdo se provinili proti nám. A nevydej nás v pokušení, ale vysvoboď nás od zlého. Neboť tvé jest království i moc i sláva na věky. Amen.“

Diskusní otázky

1. Všimni si, jak jednoduchá je tato modlitba. Které její myšlenky nám pomáhají pochopit principy modlitby? Jaké podněty v ní nacházíme pro svůj osobní modlitební život?

2. Modlitba je jedním z velkých tajemství křesťanské víry. Jsme vyzýváni k tomu, abychom se modlili. Ti, kteří to zkusili, vědí, že modlitba je účinná a přináší ovoce, i když některým jejím zákonitostem nerozumíme. Existují i v našem každodenním životě věci, které používáme, i když nevíme, jak přesně fungují?

3. Co se z následujícího citátu můžeme naučit o modlitbě? „Kristus neustále bral od Otce, aby mohl dávat nám. ‚Slovo, které slyšíte, není moje, ale mého Otce, který mě poslal.‘ (J 14,24) ‚Syn člověka nepřišel, aby si dal sloužit, ale aby sloužil.‘ (Mt 20,28) Pán Ježíš se modlil, myslel a žil pro jiné. Každé ráno trávil hodiny ve společenství s Otcem a pak lidem přinášel nebeské světlo. Denně přijímal křest Ducha svatého. Na úsvitu každého dne jej Otec probouzel a naplnil jeho srdce i ústa milostí, aby ji mohl předávat lidem.“ (KP 77)

Shrnutí

I když je modlitba spojena s tajemstvím, říká Boží slovo jasně, že modlitba působí. Proto nás vyzývá, abychom se jako církev i jako jednotlivci více modlili.

MUČEDNÍCI A JEJICH VRAHOVÉ

Základní verš

„Blaze těm, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost, neboť jejich je království nebeské.“
(Mt 5,10)

Hlavní myšlenka

Řecké slovo pro výraz „mučedník“ (martyr) má také význam „svědek“. Věrní křesťané se stali mučedníky, protože si raději zvolili smrt, než aby zneuctili Boha. Jejich oběť se stala tím největším svědectvím.

Proč si připomínat mučedníky? Vyhněme se muzeu voskových figurín mučedníků u Niagarských vodopádů. Nejděme na výstavu způsobů středověkého mučení v Rothenburgu v Německu. Netrapme se čtením Foxovy „Knihy mučedníků“. Kdo by měl zájem dívat se na to, kolik zla člověk dokáže vymyslet?

„Dějiny jsou noční můrou, ze které se snažím probudit,“ řekl Stephen Dedalus, postava z knihy irského spisovatele Jamese Joycea. Žel, nelidskost lidských dějin není sen, ale skutečnost.

Jaký užitek tedy budeme mít ze studia života biblických mučedníků? Apoštol Pavel připomíná: „A kdybych rozdal všecko, co mám, ano kdybych vydal sám sebe k upálení, ale lásku bych neměl, nic mi to neprospěje.“ (1 K 13,3) Proč se tedy raději nevěnovat studiu tématu lásky?

Jednoduše proto, že o mučednících mluví Bible, a to od 1. Mojžíšovy až po Zjevení, od smrti spravedlivého Ábela (Gn 4,8) až po nevěstku „zpitou krví svatých a krví Ježíšových svědků“ (Zj 17,6b). Tento týden budeme přemýšlet o tom, proč nám je Bible připomíná.

ZEKARJÁŠ – UKAMENOVÁN (2 Pa 24,17-21)

„Spikli se proti němu a na králův příkaz ho na nádvoří Hospodinova domu ukamenovali.“ (2 Pa 24,21)

Příběh Zekarjáše, syna kněze Jójady (nejedná se o Zacharjáše, jednoho z malých proroků), je stručný, ale tragický. Král Jóáš, který nastoupil na trůn, když měl sedm let, byl veden knězem Jójadou k dobrému. Když však kněz Jójada zemřel, král Jóáš se nechal judskými knížaty svést na zlou cestu. „Po Jójadově smrti přišli judští velmožové, poklonili se před králem a král je vyslechl. Opustili dům Hospodina, Boha svých otců, a začali sloužit posvátným kůlům a modlářským stvůrám. Pro toto provinění postihlo Judu a Jeruzalém Boží rozlícení.“ (2 Pa 24,17.18)

Knížata přišla vzdát poctu králi, jakoby mu tím chtěli vyjádřit svou podřízenost. Kdo koho však nakonec poslechl? Jaké z toho vyplývá ponaučení?

Bůh nečekal, stejně jako i v jiných případech, až se jeho lid sám přivede do záhuby. „Posílal k nim proroky, aby je přivedli zpět k Hospodinu. Ti je varovali, ale oni neposlouchali.“ (v. 19) Nakonec Zekarjáš, syn kněze Jójady, dostal poselství pro lid, aby se navrátil k Bohu a jeho příkázáním. Ve 20. verši Zekarjáš říká, že jejich neposlušnost jim přinese jen trápení. „Proč přestupujete Hospodinovy příkazy? Nepotkáte se se zdarem.“

Jádrem zvěsti tohoto proroka je vlastně stejné poselství, které Bůh stále znovu a znovu připomínal svému lidu: „Poslouchejte a budete žít a mít se dobře.“ Ale Boží lid neměl dostatek víry, neposlouchal a myslel si, že se v životě obejde i bez Boha. Jaké tragické následky to přineslo a přinese vždy, když lid, který o sobě tvrdí, že je Božím lidem, se rozhodne jít touto cestou!

Nejhorší na tomto příběhu je, že to byl Bohem vyvolený lid, který odmítl poslechnout proroka a ukamenoval ho. Co se můžeme my, jako Bohem povoláná církev, z toho naučit? Jak můžeme dnes, v určitém slova smyslu, „ukamenovat proroka“?

ÚRIJÁŠ – ZABIT MEČEM (Jr 26,20-23)

„Odvedli Úrijáše z Egypta a přivedli ho ke králi Jójakímovi. Ten ho zabil mečem a jeho mrtvolu pohodil u hrobů prostého lidu.“ (Jr 26,23)

I když o Úrijášovi (nejedná se o manžela Batšeby) máme jen velmi stručnou zprávu, nad jeho smrtí musíme přemýšlet v souvislosti se službou proroka Jeremjáše. Předchozí kapitola mluví o tom, že Jeremjáš vyzýval lid k pokání a poslušnosti. Jeho slova se však nelíbila kněžím a prorokům, kteří „řekli velmožům a všemu lidu: Tento muž zasluhuje smrt za to, co o tomto městě prorokoval, jak jste na vlastní uši slyšeli“ (v. 11).

Je zajímavé, že to byli právě kněží a proroci, kteří mluvili proti tomuto Božímu muži. Uved' další příklady z Písma, kdy ti, o kterých se předpokládalo, že jsou služebníky Božími, se svým jednáním stavěli proti Bohu.

Jeremjáš potom uvádí na svou obhajobu několik argumentů:

1. Prorokovat mne poslal Hospodin (v. 12).
2. Jak napravíte své cesty, „Hospodin bude litovat toho, že proti vám mluvil zlé věci“ (v.13).
3. „Pokud jde o mne, jsem ve vašich rukou, naložte se mnou, jak pokládáte za dobré a správné.“ (v. 14)
4. Jedno je však jisté: „když mě usmríte, uvedete na sebe, na toto město i na jeho obyvatele nevinnou krev,“ protože mne skutečně poslal Bůh (v. 15).

Jeremjášovy argumenty přinesly své ovoce; nakonec převážilo rozhodnutí ho nezabít. Ale ti to muži se nevzdali svých zlých úmyslů. Úrijáš „prorokoval proti tomuto městu a proti této zemi stejnými slovy jako Jeremjáš“ (v. 20) a za to byl nakonec ukamenován.

Jeremjáš byl ušetřen, Úrijáš ne. Písmo nám to nijak nevysvětluje, neomlouvá nebo nezdůvodňuje. I v našem životě se odehrávají věci, které si vůbec nedokážeme vysvětlit. Jak nám tento příběh pomáhá naučit se důvěřovat Bohu i tehdy, když se stane tragédie a my vůbec nevíme proč?

JAN KŘTITEL – ŠTÁT (Mt 14,3-5)

„Herodes totiž zatkl Jana... neboť Jan mu říkal: Není dovoleno, abys ji měl za ženu.“ (Mt 14,3,4)

Přemýšlejme o situaci, do které se dostal Jan Křtitel. Byl to muž poslaný Bohem a nepochybně ho vedl Duch svatý. Ještě před Janovým narozením Bůh předpověděl jeho zvláštní poslání. „Bude veliký před Pánem, víno a opojný nápoj nebude pít, už od mateřského klína bude naplněn Duchem svatým.“ (L 1, 15) Podívejme se také, co o něm řekl samotný Ježíš: „Pravím vám, mezi těmi, kdo se narodili z ženy, nikdo není větší než Jan.“ (L 7,28)

A přece. Nejenže ho bezbožný král uvěznil, ale svojí smrtí zaplatil daň za hněv a žádostivost mravně zkažené ženy a její dcery. To je jen stěží ušlechtilý důvod, pro který stojí za to položit život. Tato smrt může jen těžko vštípit víru těm, kteří uvěřili, že sloužil Pánu.

„Ježíš nezasáhl a svého služebníka neosvobodil. Věděl, že Jan v této zkoušce obstojí. Spasitel by jej rád navštívil ve vězení a svou přítomností rozptýlil žalární temnotu. Nemohl se však sám vydat do rukou nepřátel a ohrozit své poslání. Jan se měl stát mučedníkem, aby mohl být příkladem pro tisíce dalších lidí, kteří přijdou po něm a budou muset jít z vězení na smrt. Až budou Ježíšovi následovníci, zdánlivě opuštěni Bohem i lidmi, trpět v osamělých vězeňských celách, umírat mečem nebo na mučidlech či na hranicích, bude je posilovat vědomí, že podobnou zkouškou prošel i Jan Křtitel, o jehož věrnosti vydal svědectví sám Kristus.“ (TV 141;151)

Je snadné se dívat zpět a říkat, jak by si měli počínat ti druzí. Představ si však, že jsi jedním z Janových nebo Kristových učedníků. Nebyl bys kvůli Janovu uvěznění zklamaný a naplněn pochybnostmi? Když se nám stane něco podobného, nevznikají v naší mysli podobné pochybnosti a otázky? Jak nám může tento příběh pomoci držet se pevně Boha za všech okolností?

ŠTĚPÁN – PRVNÍ KŘESŤANSKÝ MUČEDNÍK (Sk 7,54-60)

„Hnali ho za město, aby ho kamenovali. Svědkové dali své pláště hlídat mládenci, který se jmenoval Saul.“ (Sk 7,58)

Abychom pochopili, proč k tomu došlo, přečtěme si Štěpánovu odpověď na obvinění nejvyšších kněží, že mluvil proti Mojžíšovi, proti Bohu, proti tomuto svatému místu i proti zákonu (Sk 7,1-53).

Štěpán, první ze sedmi diaconů, byl mužem hluboce zbožným a plným víry. I když byl Žid, mluvil řecky a dobře znal zvyky a obyčeje Řeků. Počínal si natolik aktivně při obhajování Krista, že „nebyli schopni čelit Duchu moudrosti, v jehož moci Štěpán mluvil“ (Sk 6,10). I to mohlo do značné míry zpečetit jeho úděl. Kdyby byl slabý, nerozhodný a nemluvil tak přesvědčivě, možná by ani nezemřel.

Z čeho obvinil Štěpán náboženské představitele? Sk 7,51-53 Proč byli náboženští představitelé tak rozzlobení? Mohlo to být proto, že tato obvinění byla pravdivá?

Povšimněme si rozdíl mezi smrtí Jana Křtitele a Štěpána. Jan, zavřený ve vlhkém a temném vězení, byl popraven kvůli přísaze vyslovené opilcem. Štěpán naopak mluví před velkým zástupem shromážděných lidí a mocně svědčí o Kristu. Těsně před smrtí je „plný Ducha svatého“ a vidí „Boží slávu i Ježíše“ (Sk 7,55). Jestliže porovnáme oba příběhy, pak Štěpán umíral „slavnou“ smrtí, zatímco Jan „potupnou“. Ellen Whiteová napsala, že Štěpánovo chování těsně před smrtí velmi zapůsobilo na Saula z Tarzu, pozdějšího apoštola Pavla. Ať už jsou okolnosti jejich smrti jakkoli odlišné, oba, Jan Křtitel i Štěpán, byli Kristovými věrnými služebníky.

Misionář, manžel Elisabeth Elliotové, byl zabit indiány v Jižní Americe. Elisabeth nakonec národy, které jejímu manželovi připravily mučednickou smrt, přivedla ke Kristu. Smysl smrti mučedníků se ukáže i v tom, jak na ni zareagujeme. Jak může naše reakce na smrt mučedníka (nebo na jinou tragickou událost) dát jí takový význam, který by jinak neměla?

PETR – UKŘÍŽOVÁN HLAVOU DOLŮ (J 21,18.19)

„Amen, amen, pravím tobě, když jsi byl mladší, sám ses přepásával a chodil jsi, kam jsi chtěl; ale až zestárneš, vztáhneš ruce a jiný tě přepáše a povede, kam nechceš.“ (J 21,18)

Tento text je jedinou narážkou na Petrovu smrt. Kristus mu předpovídá, jak apoštol Petr zemře: „To řekl, aby mu naznačil, jakou smrtí oslaví Boha. A po těch slovech dodal: Následuj mne!“ (J 21,19)

V těchto slovech Kristus pověděl Petrovi, že ví nejen to, že Petr pro něj zemře, ale i to, jak k tomu dojde. Navzdory tomu mu Kristus říká: „Následuj mne!“ Co nás na základě Petrovy zkušenosti může stát služba Kristu?

„**Vztáhneš ruce.** To je jasná narážka na ukřížování (v. 19). Podle tradice... Petr byl na vlastní žádost ukřížován hlavou dolů, protože být ukřížován jako jeho Mistr považoval za příliš velkou poctu pro toho, kdo zapřel svého Pána (Viz SA 352).“ (5 BC 1072)

Apoštol Petr zastával významné místo v úzkém kruhu vyvolených učedníků. Potom však třikrát zapřel svého Pána. Po čase opět získal důvěru, dokonce se stal jedním z pisatelů Nového zákona. Nakonec zemřel mučednickou smrtí.

Navzdory svému vítězství v Kristu, prožíval Petr i duchovní pády, a to i po svém obrácení (Ga 2,11-20).

A přece vytrval až do konce. Vůbec nás to nepřekvapuje, zvlášť když čteme jeho epistoly. V nich Petr říká, že zkoušky, kterým čelí Kristovi služebníci, jsou neporovnatelné s odměnou, kterou dostanou věrní po druhém příchodu. „Z toho se radujte, i když snad máte ještě nakrátko projít zármutkem rozmanitých zkoušek, aby se pravost vaší víry, mnohem drahocennější než pomíjející zlato, jež přece též bývá zkoušeno ohněm, prokázala k vaší chvále, slávě a cti v den, kdy se zjeví Ježíš Kristus.“ (1 Pt 1,6.7)

Americký básník A. L. Tennyson napsal: „Jestliže neexistuje nesmrtelnost, vrhnu se do moře.“ Těmito slovy vyjádřil, že život bez naděje na věčnost nemá smysl. I když jsme nikdy nestáli před mučednickou smrtí, jak nám naděje na věčnost pomáhá překonávat každodenní zkoušky?

DOPORUČENÉ STUDIUM

V tomto týdnu jsme si připomenuli mučednickou smrt pěti Božích služebníků. Ne všechny plány pronásledovatelů Božího lidu se však zdařily. Bible připomíná mnohé, kteří byli zachráněni před smrtí, kdy záměry vrahů byly překaženy.

Přečtěte si 2 Pt 2,4-8, kde apoštol Petr říká, že Bůh může ochránit spravedlivé a potrestat bezbožné.

Bůh zachraňuje

- kající lidi
- Noeho
- Lota

Bůh trestá

- zlé anděly
- starý svět
- Sodomu a Gomoru

Tyto příklady tedy dokazují, že „Pán však dovede vytrhnout zbožné ze zkoušky, ale nespravedlivé uchovat pro trest v den soudu; a to především ty, kdo se svévolně ženou za poskvřujícími vášněmi a pohrdají každou autoritou.“ (2 Pt 2,9.10)

Diskusní otázky

1. Bůh někdy udělá zázrak, jindy zasahuje přirozeným způsobem. Někdy se však zdá, jakoby nechal zlo volně působit. Proč musíme být velmi opatrní při posuzování vztahu člověka k Bohu v souvislosti s údělem, který ho postihl? Jinými slovy: bylo by velmi snadné si myslet, že Jan Křtitel udělal něco zlého, když skončil tak tragicky.
2. Na základě prostudovaného tématu uvažujte o tomto výroku: „Lehčí je pro Boha zemřít, než pro něj žít.“
3. Na začátku jsme řekli, že slovo „martyr, mučedník“ pochází ze stejného slova jako „svědek“. Mučedníci skutečně svědčili o své víře. A co ti, kteří zemřeli pro Pána utajeně a za neznámých okolností? Komu, kdy a jak svědčili?

Shrnutí

Ti, kteří jsou povoláni sloužit Kristu, budou možná muset položit svůj život. Pán nás skrze Písmo ubezpečuje, že odměna bude o mnoho převyšovat prožitou bolest a utrpení.

HRDINOVÉ VÍRY

Základní verš

„Věřit Bohu znamená spolehnout se na to, v co doufáme, a být si jist tím, co nevidíme.“
(Žd 11,1)

Hlavní myšlenka

Mužové a ženy z Židům 11. kapitoly nebyli dokonalí. Někteří z nich museli být napomenuti, jiní pokáráni. Všichni ale potřebovali milost. Jednu vlastnost však měli společnou; naučili se ve svém životě překročit omezené možnosti našeho viditelného světa a vírou se držet zaslíbení světa neviditelného.

Dokonalá víra – vidět neviditelné. Ve své nesmlouvavě protináboženské hře „Čekání na Godota“ francouzský autor Samuel Beckett zobrazil dva tuláky, jak sedí vedle cesty a den co den čekají na příchod záhadného pána Godota, který jim slíbil, že přijde, ale nikdy nepřišel. Touto divadelní hrou se autor obrazným způsobem vysmívá křesťanské víře, víře v něco, co bylo zaslíbeno, ale nikdy se to nestalo skutečností, alespoň dosud ne.

Beckettův problém však není problémem velikánů víry ze Žd 11. Oni se nedívali na svět pouze běžným zrakem, ale „dívali“ se dál. Ábel, Abrahám, Samson, Samuel, Izák, Jákob, Josef a další, všichni se vírou chopili Božích zaslíbení. Byla to zaslíbení něčeho, co ještě nebylo vidět. Přesto byl tento slib zpečetěn krví Ježíše Krista, slib něčeho mnohem lepšího, než co může nabídnout tento svět.

„Ve víře zemřeli ti všichni, i když se splnění slibů nedožili, nýbrž jen zdálky je zahlédli a pozdravili, vyznávající, že jsou na zemi jen cizinci a přistěhovalci.“ (Žd 11,13)

ÁBEL – OBĚŤ VÍRY (Žd 11,4)

„Ábel věřil, a proto přinesl Bohu lepší oběť než Kain a dostalo se mu svědectví, že je spravedlivý, když Bůh přijal jeho dary; protože věřil, „ještě mluví, ač zemřel.“ (Žd 11,4)

Je zajímavé, že Ábel je jmenován mezi těmi, kteří jednali vírou. Ellen Whiteová jasně říká, že Ábel měl k Bohu blízký osobní vztah. V Gn 4,4 se píše, že „Ábel přinesl oběť ze svých prvorozených ovcí a z jejich tuku. I zhlédl Hospodin na Ábela a na jeho obětní dar“ a „z nebe vyšlehl oheň a spálil oběť“ (PP 43). Kolik z nás by potřebovalo víru, kdyby vždy po obětování zvířete vyšlehl oheň z nebe a spálil ho? A přece je Ábel mezi těmi, kteří jsou nám představeni jako vzor víry, a dokonce stojí na prvním místě.

Víra je přesvědčení o tom, co nevidíme. Co dokazoval Ábel tím, že obětoval?

Ábelova víra se netýkala Boží existence (o té byl jednoznačně přesvědčen), ale spasení v Kristu. Ábelovy oběti představovaly jeho víru a pochopení velkého plánu spasení, ve kterém Bůh sám nesl trest za naše přestoupení jeho svatého zákona. Tak nás osvobodil od odsouzení, které jsme si zasloužili. „Nyní však není žádného odsouzení pro ty, kteří jsou v Kristu Ježíši.“ (Ř 8,1)

Svou „lepší“ oběť Ábel ukázal úplnou závislost na zásluhách zaslíbeného Spasitele, který ještě nepřišel. Spoléhat se na někoho jiného, v tomto případě na Ježíše Krista, ve skutečnosti vyžaduje více víry, než se spoléhat na své vlastní dobré skutky.

Je zvláštní, že tímto „činem“ víry – obětí, která sama o sobě říká, jak bezvýznamné jsou pro spasení naše skutky, se Ábelovi „dostalo svědectví, že je spravedlivý“.

Na čem byla založena Ábelova spravedlnost? Na tom, že obětoval? Anebo vycházela ze spravedlnosti Toho, koho tato oběť představovala?

HENOCH – MUŽ, KTERÝ CHODIL S BOHEM (Žd 11,5.6)

„Hench věřil, a proto nespátřil smrt, ale Bůh ho vzal k sobě. 'Nebyl nalezen, protože ho Bůh přijal.' Ještě než ho přijal, dostalo se Henochovi svědectví, že v něm Bůh našel zalíbení.“ (Žd 11,5)

V Gn 5,24 je napsáno, že „chodil Henoch s Bohem. A nebylo ho, neboť ho Bůh vzal.“ Slovo „chodit“ je na tomto místě v hebrejském textu v poměrně nezvyklém tvaru, který v sobě nese myšlenku nepřetržitosti. Stejný tvar se vyskytuje u Jóba 1,7. Bůh se ptal satana, odkud přichází. Satan odpověděl: „Procházel jsem zemi křížem krázem...“ Tento pojem z 1. Mojžišovy je podrobněji vysvětlen v listu Židům; ukazuje na to, že Henochův život se vyznačoval neustálou důvěrou a poslušností Boha.

Jaké důležité myšlenky vyjadřuje verš Žd 11,6?

Bez víry se nikdo nemůže zalíbit Bohu, protože bez víry není možné Boha poznat. Pro náboženství, jehož hlavním cílem je „milovat Boha“, je poznání Boha tou nejdůležitější věcí. Copak je možné milovat někoho, koho neznáme?

Filozofové a teologové vymýšleli celé roky různé složité důkazy pro existenci Boha (pojmenovali je například kosmologický, teleologický nebo ontologický důkaz). I když tyto argumenty mnohé vysvětlují, přesto nezacházejí dostatečně daleko. Bůh přesahuje možnosti našeho hříchem posvrtněného chápání. Proto vždy budeme potřebovat víru – víru v něco, co nevidíme a nechápeme. Kdybychom mohli všechno vidět a pochopit, nepotřebovali bychom víru. Není třeba věřit, že nad sebou máme oblohu. Stačí pohlédnout vzhůru. Na to, abychom věřili v Boha, který je nad oblohou, však víru potřebujeme, protože ho nevidíme.

Alfonso je student. Jeho profesor je ateistou, který při každé příležitosti nezapomene připomenout, že křesťanská víra je slepá. Jaké argumenty může Alfonso použít, aby dokázal, že křesťané mají mnoho dobrých důvodů pro svou víru?

Uveď příklady z každodenního života, kdy věříme věcem, které nevidíme a ani jim nerozumíme, ale navzdory tomu je stále používáme.

OBĚŤ JEDNOROZENÉHO SYNA (Žd 11,17)

„Abraham věřil, a proto šel obětovat Izáka, když byl podroben zkoušce. Svého jediného syna byl hotov obětovat, ačkoli se mu dostalo zaslíbení.“ (Žd 11,17)

Nejdojemnějším, nejsilnějším a nejjasnějším znázorněním evangelia je nepochybně příběh o Abrahámovi a Izákovi na hoře Móríja (Gn 22), kde byl Abrahám vyzván k oběti „svého jednorozeného syna“ jako oběti za hřích. Který rodič by v této zvláštní situaci projevil takovou víru jako Abrahám? Jak bolestivé a hrozné ponaučení o ceně našeho vykoupení!

Žd 11,17 mluví o tom, že Abrahám byl vyzván, aby obětoval svého jediného syna. Jaký další známý verš mluví o „jediném Synu“, jenž se obětoval za svět?

Mezi J 3,16 a příběhem Abraháma a Izáka na hoře Móríja je bezpochyby velký rozdíl. Izák byl ušetřen, Ježíš ne. Kristus musel zemřít proto, abychom mohli být spaseni. Neexistovala jiná možnost. „Jako Mojžíš vyvýšil hada na poušti, tak musí být vyvýšen Syn člověka.“ (J 3,14) Pro Izáka a jeho otce to bylo určitě bolestivé, avšak oč těžší to muselo být pro Ježíše a jeho Otce na kříži!

Které zaslíbení dodávalo Abrahámovi naději, dříve než anděl zastavil jeho ruku, že i když Izák zemře, že ho opět uvidí? Žd 11,19

Každý z nás, podobně jako Abrahám, musí mít naději ve vzkříšení z mrtvých při druhém příchodu. Na toto velké zaslíbení spoléhali všichni hrdinové víry ze Žd 11, kteří zemřeli v naději, i když neviděli to, co bylo zaslíbeno (Žd 11,13).

Někdo jednou řekl, že bez zaslíbení druhého příchodu by Kristova smrt při prvním příchodu byla zbytečná. Souhlasíš s tímto názorem?

RACHAB – OSPRAVEDLNĚNÝ SPOLUVINÍK (Žd 11,31)

„Nevěstka Rachab věřila, a proto přátelsky přijala vyzvědače a nezahynula s nevěřícími.“
(Žd 11,31)

Pohanská prostitutka, která lhala a dopustila se „vlastizrady“, je v seznamu hrdinů víry, spolu s takovými biblickými osobnostmi jako byla Sára (jen tyto dvě ženy jsou jmenovitě uvedeny v tomto seznamu), Mojžíš, Abrahám a Ábel. Jak je to možné? Odpověď je jednoduchá. Říká se tomu Boží milost.

Joz 2 objasňuje tuto záhadu. Rachab slyšela svědectví o tom, jak Izraelci překročili Rudé moře a porazili nepřátelské krále. Navzdory její pochybné minulosti se tato zpráva dotkla jejího srdce. Uvědomila si, že jen živý a pravý Bůh může vysvobodit takovýmto zázračným způsobem. Vyzvědačům řekla: „Slyšeli jsme, jak Hospodin před vámi vysušil vody Rákosového moře, když jste vycházeli z Egypta, a jak jste v Zajordání naložili se dvěma emorejskými králi, se Síchonem a Ógem, které jste zahubili jako klaté.“ (Joz 2,10)

Která slova z Joz 2,10 svědčila o její víře?

Rachab vyznala svými ústy víru v pravého Boha. Tuto svoji víru také dokázala činem – pomohla vyzvědačům a přitom riskovala vlastní život. Stejně jako v případě ostatních hrdinů víry ze Žd 11, i její víra se projevila činy. „Někdo však řekne: Jeden má víru a druhý má skutky. Tomu odpovím: Ukaž mi tu svou víru bez skutků a já ti ukážu svou víru na skutcích.“ (Jk 2,18) Duchem svatým inspirovaný pisatel listu Židům věřil, že její víra byla upřímná. Nehledala si nějakou střední cestu, aby se potom přidala na stranu vítězů. Rachab nepochybně projevila skutečnou víru, díky které ona, prostitutka, byla zařazena do Žd 11. Boží milost se vztahuje i na pohanské nevěstky.

Pokud je Rachab vzorem víry, existuje jeden problém – lež o vyzvědačích. Je možné v takovém případě omlouvat podvod nebo lhaní?

NEMŮŽEME ZAPOMENOUT... (Žd 11,32)

„Mám ještě pokračovat? Vždyť by mi nestačil čas, kdybych měl vypravovat o Gedeónovi, Barákovi, Samsonovi, Jeftovi, Davidovi, Samuelovi a prorocích.“ (Žd 11,32)

„Mám ještě pokračovat? Seznam by mohl být určitě delší. Bylo však uvedeno dostatek příkladů, aby dokázaly, že víra a věrnost jsou podstatou zbožného života.“ (7 BC 477)

V první části kapitoly autor vysvětluje, proč vybral jednotlivé postavy a spojuje jejich mimořádné činy s jejich vírou. Později uvádí jen jednotlivá jména, aniž by zdůvodňoval, proč je do tohoto seznamu zařadil.

Proč jsou i následující muži zařazeni do této kapitoly?

Bárak (Sd 4. a 5. kap.)

Gedeón (Sd 6. a 7. kap.)

Jiftách (Sd 11. kap.)

Samson (Sd 13.-16. kap.)

David (1 S a 2 S)

Samuel (1 S 2.-25. kap.)

Proroci (Sk 7,52)

„Záměrem pisatele nebylo napsat seznam všech těch, kteří byli Bohu věrní..., ale na příkladech doložit, že víra a věrnost jsou základem trpělivého čekání na Pánův příchod... Je si vědom toho, že vzhledem k rozsahu již nemůže pokračovat v tématu, které považuje za důstojné vyvrcholení obsahu své knihy..., chce ukázat, že máme Velekněze, který se za nás přimlouvá v nebeské svatyni a vyzývá všechny křesťany, aby skrze víru vstoupili do jeho přítomnosti (viz Žd 4,14.16).“ (7 BC 477)

Znovu se podívejte na všechny postavy uvedené v Žd 11. Všimněte si, že ani jedna z nich nebyla bez hříchu. Jestliže tito hrdinové víry nebyli bezchybní, jakou naději máme my, kteří milujeme Boha, věříme a stejně jako oni zápasíme s charakterovými nedostatky?

DOPORUČENÉ STUDIUM

O koho by se mohlo jednat? Všimni si obecných kategorií uvedených v následujících verších: Žd 11,33-39

„Svou vírou dobývali království, uskutečňovali Boží spravedlnost, dosáhli toho, co jim bylo zaslíbeno; zavírali tlamy lvům, krotili plameny ohně, unikali ostří meče, v slabosti nabývali síly, vedli si hrdinsky v boji, zaháněli na útěk vojska cizinců..., byli mučeni..., zakusili výsměch a bičování..., byli kamenováni, mučeni, řezáni pilou, umírali pod ostřím meče..., trpěli nouzi, zakoušeli útisk a soužení.“ (Žd 11,33-37)

Na počátku kapitoly autor uvádí jména a důvody, potom už jen jména. Nakonec, v posledních verších 11. kapitoly říká, jakými zkouškami museli projít, ale neudává žádné konkrétní jméno.

Diskusní otázky

1. Znáš i další hrdiny víry, kteří nejsou uvedeni v této kapitole? Například Daniel, Ezdráš nebo Jeremjáš.

2. I když se Žd 11 říká „kapitola víry“, všimni si, jak se skutky těsně pojí s vírou. Noé poslechl a postavil koráb (v. 7), Abraham poslechl a opustil svůj domov (v. 8), Mojžíš poslechl a ustanovil hod beránka (v. 28) atd. Jaké poučení o významu skutků z toho vyplývá? Jaké poučení o důležitosti činů bychom z toho však neměli vyvozovat?

3. Přečti si Žd 11,40. Diskutujte, o tom, co má autor na mysli. Co to je „něco lepšího“, na co všichni čekáme a co společně obdržíme?

Shrnutí

Navzdory svým selháním se tyto hrdinové víry naučili důležitou věc – povznést se nad konečné a neuspokojivé věci tohoto světa – a dokázali se držet Božích zaslíbení, díky nimž nám Bůh skrze Krista nabízí lepší vlast, která je v nebesích (Žd 11,16).

BIBLICKÉ ŽENY

Základní verš

„Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím, jako muže a ženu je stvořil.“ (Gn 1,27)

Hlavní myšlenka

I když se o nich Bible nezmiňuje tak často jako o mužích, i ženy sehrály důležitou roli v dějinách Boží církve. Setkáváme se s nimi v celých dějinách spásy – od Evy v ráji až po Marii v Betlémě.

Pestrý seznam. „V Bibli se setkáváme s téměř dvěma stovkami žen, které byly příkladné i zlé, starší i mladší, dobře známé i nenápadné. Několik stovek dalších je zařazeno do některé z následujících skupin:

dcery (Metúšelachovy, Filipovy)

manželky (Noémova, krále Šalomouna)

matky (proroka Micheáše, Elišova)

vdovy (ze Sarepty, z Naim)

další nejmenované ženy (žena, která zalehla své dítě, žena, která měla sedm mužů atd.).“ (Edith Deenová)

Když Edith Deenová psala tuto knihu, řekla o svých dojmech ze „setkání“ s biblickými ženami: „Když jsem den co den, od pěti ráno, až do chvíle, než jsem šla spát, psala, znamenávala a studovala, tyto ženy biblické doby se staly mými osobními přítelkyněmi a denními společnicemi. Měla jsem pocit, že Sára, Rebeka, Ráchel, Anna a Marie, Ježíšova matka jsou skutečně v mé pracovně. Zjistila jsem, že jejich životní příběhy patří mezi nejnapínavější události zaznamenané v Bibli. V této galerii biblických postav jsou ženy představeny v té nejlidštější podobě.“

Přeji vám, abyste ze studia této knihy měli podobný užitek.

DEBÓRA – PRÁCE ŽENY NIKDY NEKONČÍ? (Sd 4,8)

„Bárák jí odpověděl: Půjdeš-li se mnou, půjdu, nepůjdeš-li se mnou, nepůjdu.“ (Sd 4,8)

Žena rádkyně, soudkyně a hrdinka – Debóra zůstává jednou z nejobdivuhodnějších žen v Bibli. I když toho o ní z jejího osobního života mnoho nevíme, je z krátké biblické zprávy patrné, že jako soudkyni si ji národ vysoko cenil a uznával.

Co bylo jejím „tajemstvím“ úspěchu? Sd 4,4-9.14; 5,1

V této kapitole čteme o jednom velmi zajímavém rozhovoru v době Starého zákona. Izrael utlačovaný cizí mocností volá k Bohu a prosí o vysvobození. Prorokyně Debóra říká Bárákovi, veliteli vojska, aby vzal deset tisíc mužů a bojoval proti nepříteli, protože Pán mu dá zvítězit nad Síserou (Sd 4, 6.7). Bárák navzdory tomu, že má silnou armádu a slíbené vítězství od Hospodina odmítá jít, pokud Debóra nepůjde do boje s ním.

Co to bylo za ženu, která se těšila takové důvěře, že i velitel vojska, ujištěný o Božím vítězství, odmítá bojovat bez ní? Odpověď je jednoduchá. O její víře a vztahu k Bohu věděl každý. Proto i dobře vyzbrojená armáda se zdráhala jít bez ní do boje.

Šlo Bárákovi pouze o její přítomnost nebo o přítomnost toho, koho představovala? Možná si Bárák nebyl naprosto jistý vítězstvím a myslel si, že pokud tato Boží žena bude při něm, určitě nebudou poraženi. Co si o tom myslíš? Mohou být oba tyto nározy zčásti pravdivé?

Příběh nekončí porážkou nepřátelské armády. Dříve než začal boj, řekla Debóra Bárákovi, že Sísera bude vydán „do rukou ženy“ (Sd 4,9). To se přesně splnilo, když Jaéla, manželka Chebera, vrazila Síserovi stanový kolík do spánku (Sd 4,17-22). Bůh chtěl, aby si muži uvědomili, že na splnění svého záměru Bůh může použít i ženy.

Co nám tento příběh říká o předsudcích, především pokud jde o povolání žen k práci pro Pána?

ESTER – VÁHAJÍCÍ HRDINKA (Est 4,14)

„Kdo ví, zda jsi nedosáhla královské hodnosti právě pro chvíli, jako je tato.“ (Est 4,14)

Příběh královny Ester je celá staletí příkladem věrné a odvážné ženy, která udělala vše pro to, aby zachránila svůj lid. Nebylo to však tak jednoduché. Je to příběh ženy, která se pod tlakem okolností, jež nemohla ovlivnit, musela rozhodnout pro menší zlo. Kdo z nás se neocitl ve stejné situaci?

Jednala Ester sobecky? Co jí řekl Mordokaj, aby ji přiměl vzít na sebe takové velké riziko? Est 4,8-17

Mordokaj prohlásil, že jestliže bude mlčet, tak „úleva a osvobození přijde židům odjinud“, ale ona a její rodina zahyne. Pokud by to byla pravda, potom by její čin, jakkoli úspěšný, vycházel ze sobeckých pohnutek. Příběh říká, že se pro možné nebezpečí zdráhala přimluvit u krále. Říkala, že „pro každého muže i ženu, kteří by bez pozvání vešli do vnitřního nádvoří ke králi, platí jediný zákon – usmrtit!“ (Est 4,11)

I když nám není zcela odhalen způsob myšlení královny Ester, je zřejmé, že tvrdá slova jejího strýce padla na úrodnou půdu. Ať už byly její pohnutky jakékoli, její odpověď zněla: „Půjdu ke králi, třebaže to není podle zákona. Mám-li zahynout, zahynu.“ (Est 4,16) To je odpověď člověka, který je ochoten udělat krok víry, ať už bude cena jakákoli. Jedině taková víra má skutečnou hodnotu.

Všechno, co jako padlé bytosti děláme, je poznamenáno hříchem. I naše dobré činy, když jsou vykonány bez lásky a víry, ztrácejí svou hodnotu. Kadidlo, hořící ve svatyni, představuje Kristovu spravedlnost, která přikrývá naše modlitby. Samy o sobě jsou totiž nečisté, protože pocházejí od nečistých a padlých bytostí. Z knihy Ester se můžeme naučit, že ačkoliv je dobrá motivace velmi důležitá, jestliže budeme čekat, až naše pohnutky budou dokonalé, úplně nesobecké a absolutně čisté, možná neuděláme nikdy nic, a to ani pro našeho Boha.

Můžeme pracovat pro Pána, i když nemáme zcela nezištné pohnutky? Co nás to učí o naší velké potřebě uplatňovat Kristovu spravedlnost ve všem, co děláme?

RÚT – JEDEN Z KRISTOVÝCH PŘEDKŮ (Rt 1,16.17)

„Ale Rút jí odvětila: Nenaléhej na mne, abych tě opustila a vrátila se od tebe. Kamkoli půjdeš, půjdu, kdekoli zůstaneš, zůstanu. Tvůj lid bude mým lidem a tvůj Bůh mým Bohem. Kde umřeš ty, umřu i já a tam budu pochována. Ať se mnou Hospodin udělá, co chce! Rozdělí nás od sebe jen smrt.“ (Rt 1,16.17)

„Kniha Rút je krátkým příběhem, jehož hlavním záměrem je vytvořit článek v linii rodokmenu krále Davida (a tedy i Krista)... V období soudců nastaly těžké časy. Na zemi dolehl hlad. Elímelek, jeden z judských obyvatel, odešel za hranice do moábské země zkusit štěstí. Zemřel však mladý a zanechal ženu Noemi se dvěma syny. Synové se oženili s Moábkami. Jedna se jmenovala Orpa a druhá Rút. Zemřeli však i její synové. A tak zůstaly tři ženy, které v tehdejší patriarchální společnosti bez mužů nemohly přežít...“ (Denise Carmody)

Když se Noemi rozhodne vrátit do Judska, obě nevěsty navrhnou, že půjdou s ní. Nakonec však Orpa zůstává a s Noemi jde pouze Rút.

Na vyznání věrnosti Rút Noemi se často díváme pouze jako na vzor přátelství, je zde však ještě hlubší myšlenka. Rút vyjadřuje věrnost i Bohu Noemi. Jedna nevěsta se vrací ke svému lidu a svým „bohům“, druhá zůstává věrná Hospodinu a jeho lidu. Jaké duchovní ponaučení je ukryto v tomto příběhu?

Matka všech tchýní. Vztahy mezi tchýní a nevěstou nejsou vždy nejlepší. Často jsou terčem nejrůznějších vtípů. V tomto příběhu se však odehrálo něco, kvůli čemu nevěsty hluboce milovaly svou tchýni. Po smrti svých manželů chtěly obě dvě nevěsty zůstat s ní. „Namítaly jí: Nikoli, vrátíme se s tebou k tvému lidu.“ (Rt 1,10) Něco je k Noemi silně přitahovalo.

Boží pravdy jsou úžasné a mocné, přesto mnozí odejdou kvůli špatným vztahům ve sboru. Co nás chce tento příběh naučit o síle, ale i o hranicích dobrých vztahů při získávání lidí pro Krista?

MARIE – JEŽÍŠOVA MATKA (L 1,30.31)

„Hle, počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš.“ (L 1,31)

Marie, Ježíšova matka, se liší od všech žen tím, že v jejím lůnu přijal lidskou podobu sám Stvořitel vesmíru (to je téměř nepochopitelná představa!). Žádné ženě v celých dějinách světa se nedostalo takové slávy a úcty, která někdy vedla až k modlářství. Bezpochyby její příbuzná, Alžběta i anděl Gabriel měli pravdu, když jí řekli, že je požehnaná mezi ženami (L 1,28.42).

Když anděl poprvé navštívil Marii, řekl jí, že našla „milost“ (v řečtině *charis*) u Boha. Stejně slovo nalézáme i v Septuagintě (jednom z nejstarších řeckých překladů hebrejského Starého zákona) v Gn 6,8: „Ale Noe našel u Hospodina milost.“ Je zřejmé, že oba, Noe i Marie měli zvláštní vlastnosti, díky kterým je Bůh mohl použít. Co však pojem *charis* (milost, přízeň) naznačuje vzhledem k tomu, zdali si *zasloužili* poslání, které jim bylo svěřeno?

Mariina reakce na slova anděla, že i když „nepoznala“ muže, přece otěhotní, protože Duch svatý na ni sestoupí, ukazuje na podstatu života víry. Řekla: „Hle, jsem služebnice Páně; staň se mi podle tvého slova.“ (L 1,38)

Představ si sám sebe v její situaci. Přichází anděl a říká, že se jí přihodí něco naprosto neuvěřitelného, něco, o čem lidské chápání, rozum a věda tvrdí, že je to nemožné. Její vlastní slova ze 34. verše svědčí o tom, jak těžko přijímá svým rozumem toto zaslíbení. Přece však, i když tomu zcela nerozumí, dává dostatečný důkaz, že tomu věří. Její odpověď nám odhaluje její vnitřní krásu a důvod, proč si Bůh vybral pro tuto důležitou věc právě ji. Svou dětskou důvěrou v Boží zaslíbení je příkladem pro všechny ty, kdo vyznávají, že věří ve stejného Boha jako ona.

Jako křesťané potřebujeme prožít stejnou zkušenost jako Marie, která důvěřovala Bohu i v tom, co se zdálo nelogické a nemožné. Které praktické kroky můžeme udělat, abychom rozvíjeli tento druh víry?

MARIE – HŘÍŠNÁ ŽENA (L 7,37.38)

„V tom městě byla žena hříšnice. Jakmile se dověděla, že Ježíš je u stolu v domě farizeovů, přišla s alabastrovou nádobkou vzácného oleje, s pláčem přistoupila zezadu k jeho nohám, začala mu je smáčet slzami a otírat svými vlasy, líbala je a mazala vzácným olejem.“ (L 7,37.38)

I když v těchto verších není uvedeno její jméno, je to Marie Magdalská, která byla ráno při vzkříšení první u hrobu (Mt 28,1), jako jedna z prvních zvěstovala učedníkům vzkříšení (Mt 28,7.8) a jako první (nebo jedné z prvních), se jí zjevil Ježíš po svém vzkříšení (Mt 28,9). Jak dlouhá cesta osobního růstu ji však čekala od této smutné události z L 7!

Jaký byl hlavní rozdíl mezi farizejem Šimonem a Marií v jejich vztahu k Ježíši? L 7,39-48

I když žádné podrobnosti z jejich života neznáme, z příběhu je jasné, že Marie byla velmi hříšná žena. Kdyby chtěl někdo toto podobenství rozvinout dále, než byl jeho původní záměr, řekl by, že Marie byla desetkrát větším a horším hříšníkem, než byl Šimon. Navzdory tomu všemu však Ježíš napomíná Šimona, protože neprojevilo skutečné pokání a vděčnost, jak to udělala Marie. Šimon zde představuje ty, kteří si ve své samospravedlnosti neuvědomují potřebu padnout v slzách ke Kristovým nohám, i když Šimon – jako každý člověk – je odsouzený hříšník, který nemá z čeho splatit svůj „dluh“.

„Padlá žena, jejíž mysl ovládali démoni, byla přivedena ke Spasiteli. Směla s ním být ve velmi úzkém společenství a sloužit mu. Marie seděla u jeho nohou a učila se od něho. Vylila mu na hlavu vzácný olej a slzami mu smáčela nohy. Stála u kříže a doprovázela jej při pohřbu. Byla první, kdo přišel ke hrobu po jeho vzkříšení, a jako první zvěstovala, že Spasitel vstal z mrtvých.“ (TV 360;395-6)

Zkušenost Marie je krásným příkladem toho, jak Kristova moc působí, a to nejen v odpuštění, ale i ve změně života. Prožíváš to také tak?

DOPORUČENÉ STUDIUM

I když se Bůh převážně představuje v mužském rodě jako otec a bratr, nacházíme v Písmu i jeho obrazy v ženském rodě.

„Jeruzaléme, Jeruzaléme, který zabíjíš proroky a kamenuješ ty, kdo byli k tobě posláni; kolikrát jsem chtěl shromáždit tvé děti, tak jako kvočna shromažďuje kuřátka pod svá křídla, a nechtěli jste!“ (Mt 23,37)

„Cožpak může zapomenout žena na své pacho látko, neslitovat se nad synem vlastního života? I kdyby některé zapomněly, já na tebe nezapomenu.“ (Iz 49,15)

Diskusní otázky

1. Jaké jiné obrazy ženského rodu představují Boha v Bibli? Které vlastnosti chtějí tyto obrazy zdůraznit? Uveď další obrazná vyjádření o Bohu a pokus se vysvětlit, co chtěl jimi autor říci.
2. Proč Bůh, podle tvého názoru, používá symboly a metafory, aby nám představil sebe?
3. Nejen Bůh je znázorňován obrazy ženského rodu. Přečti si Gn 3,15 a Zj 12,17. Proč je Boží církev představena obrazem ženy? Jaký cíl je tím sledován?
4. Pán v celých dějinách spásy působil prostřednictvím žen. Nejednou jim svěřil rozhodující úlohu v plánu spasení. Jaké ponaučení můžeme odvodit z těchto příkladů, aby nám pomohly pochopit úlohu žen v církvi v dnešní době?

Shrnutí

Ať už jako královny, soudkyně, prorokyně, hříšnice nebo matky, sehrávaly ženy rozhodující role v dějinách Božího lidu. Všichni, muži i ženy, se můžeme z jejich dobrých a někdy i špatných příkladů poučit.

MALÉ HŘÍCHY, VELKÉ NÁSLEDKY

Základní verš

„Považte, jak malý oheň může zapálit veliký les!“ (Jk 3,5)

Hlavní myšlenka

Každý hřích – malý nebo velký – vždycky velmi zraňuje. I když v základním verši myslí Jakub konkrétně na jazyk, na jiném místě dodává, že se máme zdržet každého hřichu: „Kdo by totiž zachoval celý zákon, a jen v jednom přikázání klopýtl, provinil se proti všem.“ (Jk 2,10)

Drobné, nepatrné hříchy? Lákavé ovoce, uklidňující hlas – nakonec však Evu obklopí trní a bodláčí. Bylo to spravedlivé? Nezvadatelná lůza, úder v hněvu do skály – Mojžíš umírá na opuštěném vrchu, aniž by okusil hojnost Kenaanu. Bylo to spravedlivé? Skrytý zlatý jazyk (prut), zakopané stříbro a šineárský (babylónský) plášť – a Akán je ukamenován a spálen. Je to spravedlivé? Taková malá provinění, a tak dalekosáhlé následky? Komu tedy bude odpuštěno? Koho čeká smrt? Někdy je velmi obtížné to pochopit.

„Celý svět je divadlo. Všichni muži a ženy jsou jen hříšní herci.“ (Shakespeare) Všichni jsme hříšníci, tak proč je některým milostivě odpuštěno a druzí jsou hned potrestáni? Jak může stejný Ježíš říci cizoložné ženě: „Jdi a už nehřeš“ a Evě, Mojžíšovi a Akánovi: „Musíš zemřít!“

Tyto i mnohé další příběhy můžeme pochopit jen v souvislosti s laskavým a milostivým Bohem, který svou lásku a milosrdenství dokázal na kříži.

LOTOVA ŽENA – ZTRÁTA NESMRTELNOSTI PRO MATERIÁLNÍ VĚCI (Gn 19,24-26)

„Hospodin začal chrlit na Sodomu a Gomoru síru a oheň...; Lotova žena šla vzadu, ohlédla se a proměnila se v solný sloup.“ (Gn 19,24.26)

„Co prospěje člověku, získá-li celý svět, ale ztratí svůj život?“ (Mk 8,36)

Jedna z nejnázornějších ilustrací tohoto principu je zaznamenána ve zprávě o Lotově ženě, která se podívala na město, kde měla svůj domov, majetek a blízké, kteří se odmítli toho všeho vzdát. Důsledkem bylo, že ztratila nejen to, po čem toužila, ale přišla vlastně o všechno.

Jak souvisí zkušenost Lotovy ženy s Ježíšovými tvrdými slovy: „Kdo má, tomu bude dáno a bude mít ještě víc; ale kdo nemá, tomu bude odňato i to, co má.“? Mt 13,12

Bůh nás chce vést po cestě spravedlnosti. Nebude nás však nutit. I když andělé vyvedli Lotovu ženu z města, její srdce změnit nemohli. Fyzicky z města odešla, ale srdcem byla stále jeho obyvatelkou.

„Příběh Lotovy ženy je ve Starém zákoně popsán několika slovy: ‚Lotova žena šla vzadu, ohlédla se a proměnila se v solný sloup.‘ (Gn 19,26) Nemyslíte si, že životopis Lotovy ženy popsán dvanácti slovy je zaznamenán právě pro ty, kteří milují světské věci víc než duchovní, kteří nemají odvahu průkopníků vzdát se svého postavení a pohodlného života, aby žili životem plným obětí, těžkostí a osamělosti? Není její životní příběh poselstvím pro ty, kteří nejsou ochotni utéci před hříchem, když selhaly všechny pokusy se od něho osvobodit?“ (Edith Deenová)

Bůh po nás nežádá, abychom se vzdali všeho, co máme, jestliže se rozhodneme mu sloužit. Ne všechno, co máme, je totiž špatné. To, co od nás žádá, je, abychom byli ochotni vzdát se zlého. Proč je v křesťanském životě tato ochota tak důležitá?

Proč se satanovi nepodařilo svést Ježíše? J 14,30

NÁDAB A ABÍHÚ – OHEŇ Z NEBE (Lv 10,1.2)

„Áronovi synové Nádab a Abihú vzali každý svou kadidelnici, dali do ní oheň a na něj položili kadidlo. Přinesli před Hospodina cizí oheň, jaký jim nepřikázal. I vyšel oheň od Hospodina a pozřel je, takže zemřeli před Hospodinem.“ (Lv 10,1.2)

Všimni si, do jaké vznešené společnosti se dostali Nádab a Abihú: „Potom (Bůh) Mojžíšovi řekl: Vystup k Hospodinu, ty i Áron, Nádab a Abihú a sedmdesát z izraelských starších. Budete se zdálky klanět.“ (Ex 24,1) Tito dva muži byli zvlášť poctěni Bohem, když mohli spolu se sedmdesáti staršími vidět Boží slávu na vrcholu hory.

„Slyšeli Boží hlas; byli s Mojžíšem a Áronem na Boží hoře: viděli Boha Izraele, jedli a pili.“ (Ex 24,9-11) „Bůh jim projevil výjimečnou přízeň, ale oni tuto přednost nevyužili.“ (1 BC 749)

Měl jejich velký trest něco společného s jejich vysokým postavením a přednostmi, které měli? Jestliže ano, co nám to říká o naší zodpovědnosti před Bohem za světlo a přednosti, které jsme dostali?

Pro člověka 21. století je těžko pochopitelné, proč byli tito dva muži tak tvrdě potrestáni. Nakonec, oheň jako oheň. Jaký je v tom rozdíl?

Jestliže chceme správně odpovědět na tuto otázku, musíme mít na paměti svatý charakter obřadů vykonávaných ve svatyni. Nesmíme také zapomenout na důležité poslání, které Bůh svěřil starému Izraeli. Obřady ve svatyni představovaly všechny významné a závažné pravdy, tedy celý plán spasení. Proto Bůh dal o službě ve svatyni naprosto konkrétní příkazy. Kdyby Nádab a Abihú, kněží, kteří se opijeli vínem, nebyli za své hříchy potrestáni, kladl by si celý národ otázku, zda Bůh bere vážně příkazy, které jim dal. Jestliže tyto muže, kteří přišli s cizím ohněm, potrestal, znamená to, že i neposlušnost ostatních příkazů bude mít stejné následky! Po této události Izrael určitě pochopil, že Bůh to, co řekl, myslí vážně.

Někdy se objevuje názor, že důležité jsou pouze duchovní principy, a ne jednotlivé činy. Bohu záleží jen na tom, aby se lidé drželi principů. Jak nám příběh Nádaba a Abihú odhaluje podstatu tohoto názoru?

SAMSON – SLEPEC V GÁZE (Sd 16,16.17)

„(Samson) jí (Delíle) otevřel své srdce dokořán a řekl jí: Nikdy se nedotkla mé hlavy břitva, protože jsem od života své matky Boží zasvěcenec. Kdybych byl oholen, má síla by ode mne odstoupila, zeslábl bych a byl bych jako každý člověk.“ (Sd 16.17)

Samson je uveden mezi šestnácti hrdiny víry v Žd 11. Na své velké poslání se připravoval ve skutečnosti ještě před narozením. Jeho matka byla poučena o tom, že musí žít střídmě. „Hle, otěhotníš a porodíš syna, ale jeho hlavy se nesmí dotknout břitva; ten chlapec bude od mateřského života Boží zasvěcenec. On začne vysvobozovat Izraele z rukou Pelištejců.“ (Sd 13, 5)

Jak je možné, že ten, kdo byl určen k tomu, že se stane vysvoboditelem, skončil jako slepý otrok nepřátelského národa, proti kterému bojoval?

Britský básník John Milton v jedné své hře představuje Samsona, oslepeného a zotročeného Pelištejci, jak jednoho svátečního dne sedí venku, připomíná si události svého života a je naplněn zármutkem nad svým údělem. Zaslíbení o tom, že vysvobodí Izrael z rukou Pelištejců se nenaplnilo, právě naopak. On sám je slepým otrokem v okovech nepřátelských Pelištejců.

Miltonův Samson naplněný žalem říká, že „nezačne hned pochybovat o božské předpovědi“. Prosí, aby všechno, co bylo předpovězeno, se naplnilo až „na jeho případ“. Tedy, i když ho Bůh předurčil pro velký úkol, nesplnil ho v důsledku svých nesprávných rozhodnutí. I když Bůh má s námi velké plány, svojí neposlušností můžeme překazit jejich naplnění.

Samsonův příběh mluví o principu podmíněnosti. Bůh chce pro nás vykonat úžasné věci, pokud mu ovšem dovolíme, aby v nás působil, abychom chtěli i činili, co se mu líbí (Fp 2,13).

Všichni musíme být velmi opatrní a zvláště ti, kteří věří, že byli Bohem povoláni pro něj pracovat. Bůh může rozvinout naše schopnosti jen do té míry, do jaké mu to dovolíme.

Které další biblické postavy byly uschopněny vykonat velké věci pro Pána, ale jejich nesprávná rozhodnutí jim to znemožnila? Jak se můžeme poučit z jejich chyb?

GÉCHAZÍ – LAKOMÝ SLUHA (2 Kr 5,26.27)

„Proto Naámanovo malomocenství navěky ulpí na tobě a na tvém potomstvu. I vyšel od něho malomocný, bílý jak sníh.“ (2 Kr 5,27)

Naáman, vojevůdce izraelského krále, je zázračně uzdraven mocí Boha Izraele. „Vrátil (Naáman) se k muži Božimu s celým svým průvodem. Přišel a postavil se před něho a řekl: Hle, poznal jsem, že není Boha na celé zemi, jenom v Izraeli.“ (2 Kr 5,15) Jak mocné svědectví pohanského vojevůdce!

Naáman se chtěl za své uzdravení Elišovi odvděčit. „A nyní přijmi prosím od svého služebníka projev vděčnosti.“ (v. 15) Protože čekal, že bude uzdraven, přinesl s sebou i materiální odměnu (v. 5).

Proč Eliša odmítl dar od Naámana?

Eliša byl neústupný. „Jakože živ je Hospodin, v jehož službách stojím, nevezmu nic.“ (v. 16) Ale Géchazí, jeho sluha, se domníval, že by přece jen měli být nějak odměněni. Proto jde za Naámanem a lže. Když se vrátil k Elišovi a má říci, co se stalo, opět lže.

Určitě pro nás není problém pochopit Géchazího. Pravděpodobně si svůj nárok na odměnu dostatečně zdůvodnil. Copak neexistuje zásada, že „dělník je hoden své mzdy“? A kromě toho, Naáman je bohatý, zatímco oni ne. Proč si tedy nevzít něco za to, co pro Naámana udělali?

Ellen Whiteová o tom píše: „To, co se stalo tomu, jemuž se dostalo vysokých a svatých výsad, poskytuje vážná poučení. Géchazí si počínal tak, že se stal pohoršením na cestě Naámanově, v jehož mysli zasvitlo podivuhodné světlo a který se už začal přiklánět k službě živému Bohu.“ (PK 163.164)

Co bylo zlého na Géchazího činu? Proč ho Bůh potrestal za jeho čin?

UZA – ZACHYTL SCHRÁNU (2 S 6,6.7)

„Hospodin vzplanul proti Uzovi hněvem. Bůh ho tam pro neúctu zabil a on tam při Boží schráně zemřel.“ (2 S 6,7)

Čeho se Uza dopustil? 2 S 6,6

Ze všech „malých“ hříchů, o kterých jsme mluvili, se žádný trest nezdá tak nespravedlivý, jako v případě Uzy. Co se vlastně stalo?

David shromáždil 30 000 mužů, aby doprovázeli Boží schránu – mocný symbol Boží přítomnosti na cestě zpět do Jeruzaléma. Svým nadšením strhl dav k radostné oslavě. V čele průvodu byla Boží schrána, naložená na nový vůz, který byl tažen několika voly. „David a všichni Izraelský dům křepčili před Hospodinem za doprovodu různých nástrojů z cypřišového dřeva, citar, harf, bubínků, chřestítek a cimbálů.“ (v. 5) Náhle však radost utichla. Uza padl na zem mrtev. Bůh ho srazil, protože se dotkl schrány. Na oslavující zástup padl strach a hrůza.

„Uzovým společníkům se mohlo zdát, že jeho úmysly byly čisté – natáhl ruku a dotkl se schrány jen proto, aby ji zachytil. Jeho srdce však nebylo bezúhonné. Podle jejich domněnky byl příčinou smrti dotek schrány. Uzova smrt upozorňovala, že Pán je spravedlivý Bůh, který ode všech vyžaduje důslednou poslušnost.“ (2 BC 625.626)

Uzův příběh není našťástí jediným příběhem v Bibli. Kdyby tomu tak bylo, možná by někdo pochyboval o Boží spravedlnosti. Bůh však vždy znovu a znovu projevuje svou neko-nečnou lásku, milosrdenství, milost a péči o padlé lidstvo. *Bůh, který usmrtil Uzu, byl tím, kdo trpěl na Golgotě.* Když v Bibli čteme takovéto příběhy, není nic špatného na tom, klást si otázky. Chybou však je použít je ke zpochybnění Boží lásky, spravedlnosti nebo čestnosti. Ve většině podobných případů jednoduše nemáme dostatek informací. Musíme jít dál vírou.

Jak odpovídat skeptikům, kteří používají takovéto příběhy z Písma, aby zpochybnili Boží lásku, spravedlnost a čestnost? I kdybychom byli schopni dát uspokojivou odpověď, musíme pamatovat na to, že mnohé věci pro nás jednoduše zůstanou tajemství. Viz 1 K 4,5.

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Velké drama věků si přečti kapitoly „Původ zla“ a „Vítězství lásky“.

Diskusní otázky

1. Existují „malé“ hříchy? Můžeme vůbec říci, že některé hříchy jsou drobné a bezvýznamné?
2. Musel by Kristus zemřít i v případě, že by se celé lidstvo dopustilo jen „malých“ hříchů?
3. Nejen v Bibli, ale i v běžném životě se setkáváme s lidmi, kteří udělali jen malou chybu a nesou těžké následky. Zatímco jiní lidé udělali mnohem horší věci a zdá se, že to zůstalo bez jakýchkoli následků. Jak tomu lze porozumět? Jak byste to vysvětlili? Proč je tak důležité spoléhat na Krista a věřit v jeho zaslíbení o věčnosti, kde už nebude hřích a utrpení?

Kdo řídí tvůj život?

Toto čtvrtletí jsme podrobněji studovali život svatých i hříšníků, otroků i pánů, králů i chudáků, pohanů i proroků, sympatických lidí i těch, co vzbuzují odpor, lidí velkých i menších, odvážných i zbabělých.

Získali jsme mnoho cenných ponaučení, ze kterých je nejdůležitější: o svém osudu rozhoduješ ty sám. Ve skutečnosti máš jen dvě možnosti, jak se rozhodnout: Buď pro Krista a jeho plány s tebou, nebo pro satana a jeho záměry. Žádná třetí možnost neexistuje.

Shrnutí

Třináct úkolů tohoto čtvrtletí, ve kterých jsme si připomenuli mnoho biblických osobností, ukončíme velmi důležitým napomenutím apoštola Pavla: „Proto i my, obklopeni takovým zástupem svědků, odhodme všecku přítěž i hřích, který se nás tak snadno přichytí, a vytrvejme v běhu, jak je nám uloženo, s pohledem upřeným na Ježíše, který vede naši víru od počátku až do cíle. Místo radosti, která se mu nabízela, podstoupil kříž, nedbaje na potupu; proto usedl po pravici Božího trůnu.“ (Žd 12,1.2)

POUŽITÉ ZKRATKY

Zkratky biblických knih podle ČEP
1BC Seventh-day Adventist Bible Commentary, sv. 1
1IB Interpreters Bible
KP Kralický překlad

Zkratky biblických knih – podle ČEP

Starý zákon:	2 Pa Druhá Paralapomenon	Na Nahum	Fp Filipským
Gn První Mojžišova (Genesis)	Ezd Ezdráš	Abk Abakuk	Ko Koloským
Ex Druhá Mojžišova (Exodus)	Neh Nehemjáš	Sf Sofonjáš	1 Te První list Tesalonickým
Lv Třetí Mojžišova (Leviticus)	Est Ester	Ag Ageus	2 Te Druhý list Tesalonickým
Nu Čtvrtá Mojžišova (Numeri)	Jb Jób	Za Zachariáš	1 Tm První list Timoteovi
Dt Pátá Mojžišova (Deuteronomium)	Ž Žalmy	Mal Malachiáš	2 Tm Druhý list Timoteovi
Joz Jozue	Př Přísloví	Nový zákon:	Tt Titovi
Sd Soudců	Kaz Kazatel	Mt Matouš	Fm Filemonovi
Rt Rút	Pis Píseň písní	Mk Marek	Žd Židům
1 S První Samuelova	Iz Izajáš	L Lukáš	Jk List Jakubův
2 S Druhá Samuelova	Jr Jeremjáš	J Jan	1 Pt První list Petrův
1 Kr První Královská	Pl Pláč	Sk Skutky apoštolů	2 Pt Druhý list Petrův
2 Kr Druhá Královská	Ez Ezechiel	Ř Římanům	1 J První list Janův
1 Pa První Paralapomenon	Da Daniel	1 K První list Korintským	2 J Druhý list Janův
	Oz Ozeáš	2 K Druhý list Korintským	3 J Třetí list Janův
	Jl Jóel	Ga Galatským	Ju List Judův
	Am Ámos	Ef Elezským	Zj Zjevení Janovo
	Abd Abdijáš		
	Jon Jonáš		
	Mi Micheáš		

Díla E. G. Whiteové

Ed	Education	KP	Kristova podobnost
EW	Early Writings	PK	Proroci a králové
SA	A Solemn Appel	PP	Patriarchové a proroci
1T	Testimonies for the Church	TV	Touha věků

Témata přímluvných modliteb ve 4. čtvrtletí 2000

1. Globální misie
2. Boží dílo v Rumunské unii: Počet obyvatel: 22 460 000
Počet sborů: 1055
Počet členů: 73 130
3. Sanatorium La Lignière ve Švýcarsku

Sbírky ve 2. čtvrtletí 2001

Misijní dary budou sloužit pro evangelizační projekt Jihoafrické divize – založení 500 nových sborů.

Dary 13. soboty jsou určeny na stavební projekty Českého sdružení.

Západy slunce

duben

den	hodina
06. 04.	19.39
13. 04.	19.50
20. 04.	20.01
27. 04.	20.12

květen

den	hodina
04. 05.	20.23
11. 05.	20.33
18. 05.	20.43
25. 05.	20.52

červen

den	hodina
01. 06.	21.00
08. 06.	21.07
15. 06.	21.11
22. 06.	21.14
29. 06.	21.14